

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la **biroul administrației**, (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani

Invitare la abonament.

In curând se împlinesc cărăși un jumătate de an în viața „Foi Poporului“. Credincioși programului de-a lumina, stătu și îmbărbăta poporul în lupta lui pentru propășirea economică, morală și spirituală. Foata a stăruit, ca din an în an să satisfacă mai mult îndatoririle, ce și a impus. Cuprinsul și variat a făcut, ca ea să fie considerată ca o mică sală de lectură, la care, după însași mărturisirea celitorilor, toți cu drag aleargă.

Și pe viitor „Foia Poporului“, va luera tot în direcția veche, silindu se a introduce îmbunătățiri tot mai multe, pentru ca să fie vrednică de numele ce și-a ales. Sântem convinși deci, că lucrăm, nu în interesul ei propriu, ci al poporului român, a cărui înaintare ne zace tuturor la inimă, când rugăm pe abonații de până acum să o aboneze și mbi departe și, mânași de dragoste față de deapropiele, să îndemne și pe alții, ca să o aboneze.

Abonamentele rămân același, și anume:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an întreg 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.

Pentru România, Bulgaria, Rusia și America:

Pe un an întreg 10 franci (lei).
Pe o jumătate de an 5 franci.

Pentru a pute ține bună rîndu-lă, onorații abonași, vechi și noi, sînt rugați a băga bine de seamă la următoarele:

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termin, decât dela începutul anului pe o jumătate de an, sau pe un an. Abonațiilor de până acum li-s'au trimis deodată cu foaia și mandate postale

(posta utalvány), cu adresa noastră tipărită și cu fașia, sub care primesc foaia, lipită pe dos, așa că trimitătorul nu are decât să și serie numele seu și cifrele la locurile convenite și să pună banii, dimpreună cu mandatul, la postă.

Abonații noi sînt rugați a și serie numele lor și al comunei foarte curat și ceteș, însemnând posta din urnă.

Administrațiunea
„Foi Poporului“.

Despre starea noastră.

V.

In numărul din urmă am încheiat articolul meu, constatând, că nu ne-am făcut până acum o clasă de mijloc, negustori și meseriași de tot felul, așa după-cum s'ar recere după numărul nostru.

Vina care se fie? Greutățile, ce le-am întimpinat și le întimpinăm? Dar' de greutateți am dat și la crearea clasei noastre inteligente și nu ne-am spăriat. Cu toate pedecile și greutatețile ne-am dat copii la școală și am crescut și creștem și azi oameni cu carte, cu învătăură din sinul nostru.

Să fie lenea, împrejurarea că nu ne place munca? cum zic unii din dușmanii nostri. Aceasta încă nu stă, căci unde îți trebuie mai harnic muncitor, ca țeranul român, care în sudoarea feței sale lucră țarinele estinse ale acestei patrii, ear' de altă parte, căți meseriași avem și noi, stau cu vrednicie alătura de meșteșugarii altor popoare din patrie.

Unii susțin, că înstreinarea Românilui de negoș și meserii zace în firea Românului și este moștenită dela străbunii nostri, dela Romani. Este adevărat, că Romanii nu se ocupau cu negoșul și meseriile. Romanii erau sau plugari sau domni — patricii — cari însă aveau și ei mari moșii și le cultivau. Negoșul și meseriile erau lăsate pe mâinile sclavilor (robilor) și a străinilor — Greci, Iudei etc. — De aceea aceste îndeletniciri erau și desprețuite de cătră Romani.

Să fi moștenit și noi acest dispreț? Eu nu pot să zic, dar' ori-cum se fie e adevăr, că o înstreinare față de meserii a fost și este la poporul nostru, și alt adevăr este, că aceasta nu e spre binele, ci spre rēul nostru. Până mai bine de curēnd țeranul român sau își făcea »domni« din feciorii sei, — dacă avea prindere — sau îi lăsa tot plugari, dar' ca să și dea vre-unul la meserii, sau să-l facă boltaș, a ferit sfântul. De meserii nici nu voia să audă.

Nu zicem, că aceasta n'a început să se schimbe. Da, a început ici-colea și țeranul să și deschidă câte o bolțiță și să și dea câte un băiat la meserie, dar' în grosul poporului tot este încă înrădăcinată înstrăinarea față de clasa de mijloc.

Și, zicem din nou, că aceasta nu e bine. Zicem din nou, că aceasta trebuie să se schimbe.

In numărul trecut am arētat, că un popor e slab fără clasă de mijloc, fără negustori și meseriași. Deci spre binele nostru, ca popor, vom lucra dacă ne vom spori negustorii și meseriași și în chipul acesta ne vom întări.

FOIȚA.

Trei vorbe, aur.

— Povestită de moșu Ștefan — Veșel. —

A fost odată un împērat și într'o zi porni la primblare cu hinceul (caleasă) cu șase armăsari falnici. Cum ducea drumul printre hotare, într'un ogor la marginea drumului, împēratul dete de un moșneag nins pe barbă și pe cap: român din vița noastră, care se opintea arānd singur cu patru boi în cāmp.

— Noroc bun moșule la plug! îi zise împēratul — dar' cum se face să ari singur-singurel, când toată lumea de sama d-tale gustă pacea bētrānețelor?

— Mulțam de vorbă aleasă, dar' asta-i soarta mea. Aci ar eu, da colo în rēsărit de soare arā patru pluguri cu patru birși*) ai mei. Cātu'i ziua tot muncim. Și lucră ei și lucru eu din rēsputeri, că lucru-i mult, căștig puțin, și traiu-i greu din cale afară!

*) Servitori.

— Pe sama cui atāta trudă? Știu că n'o să te bocească copii la moarte, că de-ai avē, nu te-ar lāsa să și ții d-ta de coarnele plugului.

— Ba am Măria Ta trei feciori mândri ca trei brazi și mē doare inima când mē gândesc la starea lor.

— Cum! ce sînt feciorii d-tale?

— Nu știu cum, dar' mi-e și greu să și spun. . . unu-i cerșitor, altul hoț și cel mai mic hoher (cālāu) . .

Impēratul rēmase uimit la cele ce-i spuse moșneagul; ear' Românul nici că visa cu cine schimbă vorbe.

— Și de unde atāta scādere? Unde și se țin astăzi feciorii?

— Aci în oraș aproape! Unu-i popă, altu-i procatăr și cel mai mic e doștor.

Acum numai pricepū împēratul vorbele moșneagului și-i plăcū mult înțelesul lor, de aceea porunci cu asprime Românului să nu-l pună cumva pēcatele să și mai spue cuiva pe sub soare vorbele acele, până când va vedē

capul împēratului de 300 de ori. Și desfăcēndu-și pieptul cu medaliile de aur se dete moșneagului pe față.

Când ajunse împēratul acasă, trimise cărți în toate părțile și rēvașe în toate orașele ca să se adune toți cărturarii și învēțații împērației și să și deslege gācitura, că ce însemnează vorbele: »cerșitor, hoț și hoher«.

Frāmēntatu-și-au mulți capul să afe rostul întrebării, dar' de geaba! Impēratul pusese cinste mare pe sama celui mai dibaciu dar' nime nu putē tālcul gācitura. De douē-ori sfetnicii țērii ținură stat mai altcum, ca la cārmuirea țērii și pace — nodul nod rēmase!

Intr'o zi cam la ameazi un domn dela curtea împērației se întēplā să treacă tot pe la hotarul unde ara Românul nostru. Dete binețe și prinse vorbă cu m șneagul și vēzēndu-l pietinos se dete la povești cu el și așa din vorbă în vorbă ajunse să și cunoască și taina cu feciorii.

— Am și trei feciori, unu-i cerșitor, altu-i hoț și cel mai mic e hoher; atāta îți

Dar' tot spre binele nostru vom lucra în modul acesta și ca singuratici, spre hinele nostru și al copiilor noștri. Aci trebuie să luăm aminte, că vremile s'au schimbat și oamenii de acum nu mai pot trăi tot ca moșii și strămoșii lor. Lumea se înmulțește, vremile sunt tot mai grele și nu cu toții putem trăi numai și numai din lucrul câmpului. O pildă mică ne va lumina pe deplin. Să zicem că un țeran are, 15 iugăre și trei băeți. Dacă toți trei rămân plugari, după moartea tatălui lor va rămânea fiecare abia cu câte 5 iugăre de pământ, din care mai că nu pot trăi. Altfel va fi lucrul, dacă unul din băeți va rămânea plugar, unul va învăța meseria și altul boltășitul. Moșia de 15 iugăre nu se va împărți, ear' meseriașul și boltășul va trăi cinstit după munca sa și toți trei frații vor binecuvânta pe părinți, că i-au povățuit așa de bine.

Așa au făcut și fac și azi alte neamuri, mai înaintate ca noi și dela ele trebuie să luăm pildă. Dar' despre aceasta și despre alte împrejurări vom vorbi în numărul viitor.

Silvestru Moldovan.

Nou proces de presă. Cum știm, foaiei »Libertatea« din Orăștie i-se făcuse de curând un proces de presă și redactorul, dl părinte Moța, a fost osândit la temniță de un an.

Acum procurorul a intentat »Libertății« un nou proces, pentru articolul »Sus inimile«, publicat în nr. 19 al foii. Răspunderea a luat-o redactorul, dl I. V. Ioanovici.

Cehii și situația. Foaia cehă »Narodni Listy« îndeamnă pe deputații cehi să meargă între popor, folosindu se bine de starea de acum. Îndeosebi le atrage luarea aminte asupra celor-ce se întâmplă în Ungaria și zice, că dacă vor primi în Ungaria cei ce vor să se rupă cu totul de Austria. Cehii încă trebuie să facă totul, ca țările coroanei boheme să formeze un stat neatârnat. Situația e astfel, încât acum se vor hotărî lucrurile cele mai însemnate pentru monarhie.

pot spune, — mai mult nimic, că am poruncă grea dela împăratul să nu spun nimănui ce însemnează acele vorbe mai înainte de ce i-aș vedea capul de trei sute de ori.

— Taci că i bine! se gândi străinul — cinstea împărătească va fi a mea.

— Știi ce moșule? Iacă aci ai trei sute de galbini, uită-te bine la ei! Pe fiecare galbin vezi odată capul împăratului. Acum spune-mi fără teamă!.. Baniii toți rămân la d ta, cu ei vei răspunde și împăratului de te va lua la dare de seamă.

Românul bun bucuros îi spuse domnului cele trei vorbe și viri trei sute de galbini în punga lui unsuroasă.

Sosi ziua, în care avè să audă împăratul deslegarea găciturii. Palatul împărătesc era plin de lume. Toți așteptau cu neastîmpăr să audă tâlcuirea vorbelor și să vadă cine are să dobândească cinstea împărătească.

Incepe unul într'un chip, altul într'altul și împăratul nu se mulțamește.

Papa — greu bolnav. Zilele aceste s'a vestit din Roma, că Sanctitatea Sa Papa Leo XIII. se află în doaga morții. Înaltul părinte este în virstă înaintată, de 94 ani. Doctorii, cari îl îngrijesc, au abzis de orice nădejde și poate în curând scaunul Sfântului Petru va deveni vacant, trebuind a se alege un nou Papă

Lupta Finlandezilor. După cum se scrie din Helsingfors, capitala Finlandei, toate orașele au fost pedepsite cu sume mari de bani, pentru-că ceățenii n'au vrut să aleagă membrii în comisiunile de asentare. Încercările de-a scoate prin execuție aceste pedepse n'au isbutit, pentru-că nu s'a aflat suflet de om, care să cumpere obiectele scoase în vânzare. Guvernatorii rusșeti au dat ordin, ca pedepsele acestea să se incasseze din venitele de dare ale comunelor. Fiind sumele foarte mari, multe comune se vor ruina. Între aceea emigrarea continuă și de va mai merge tot așa, Rușii vor stăpâni în curând o țară jumătate pustie și asta numai pentru că au luat măsuri să răpească limba și obiceiurile unui popor.

Adevărat! În ședința dietei de Mercuri a ținut deputatul maghiar Eötvös Károly o vorbire mai lungă, în care a zis între altele: »Eu nu știu unde a învățat dl ministru logica, dar' atâta știu, că fiecare om — fie zece milioane, fac o șută sau o mie — are drept necondiționat să vorbească în limba sa. Cine este acel hoț și bastord, care cutează să lipsească de acest drept al său?!«

Adevărat!

Din Bucovina. Partidul național român din Bucovina a intrat în alianță politică cu partidul armeano polon de-acolo. În comunicatul oficial se spune, că prin alianța aceasta voesc să lucre pentru interesele adevărate ale țării, cu deosebire ale poporațiunii agricole și industriale. Vor lucra în deosebi să facă posibil scutirea proprietății naționale, ca aceasta să nu apuce pe mâni străine. În alianța lor primesc bucuros și alte partide, conduse de aceleleași principii. Partidele aliate au multă stimă față de limba și știința germană; se va ține însă cont de cerințele culturale ale celor două națiuni aliate.

Mai la urmă pășeste domnul nostru plin de mândrie înaintea feții împărătești și zice:

— Înălțate împărate eu cu trei vorbe îți tâlcuesc vorbele: Popă, procatăr și doftor!

— Asta-i! strigă împăratul aflând răspunsul dorit. Cinstea e a ta, dar' mai înainte de ce o vei primi, ai să mi spui dela cine ai aflat deslegarea! El îi spuse adevărul. Împăratul chemă îndată la curte pe moșneagul român și îi zise:

— Așa se ține porunca împărătească?

Atunci Românul scoase în grabă punga cu galbenii și prinse a-i însira pe masă în fața împăratului: — Unu, doi, trei... trei sute și cu capul înălțatului împărat mai mult cu unu!

— Bravo! strigă împăratul, uimit de istețimea Românului, ear' acesta cu mândrie își adună aurul și îi merse vestea multă lume împărăție. Noroc și pace!

Emil V. Degan.

DIN LUME.

Peninsula-Balcenică.

Din Balcani vin și acum mereu știri despre lupte mărunte între cetele bulgare și trupe turcești, în cari cele din urmă sunt învingătoare. Mult se încurcă însă starea lucrurilor prin atitudinea Bulgariei și grămădirea de comună. Îndeosebi Bulgaria e foarte neodichnită, așa că puterile au aflat de lipsă să-i dea din nou peste nas. Guvernul bulgar a adresat guvernelor din Austria, Franca și Rusia o notă circulară, în care se plânge de cruzimile comise de trupele turcești din Macedonia, se plânge, că guvernul turcesc nu a primit propunerile bulgare pentru pacificarea Macedoniei, și protestează contra grămădirii de trupe turcești la granița bulgară, respingând dela sine orice răspundere pentru urmările, ce le va avè aceasta.

Răspunsul Puterilor e foarte puțin mângăitor pentru Bulgaria dornică de mărire. Puterile adevărate constată, că nu poate fi vorba de o intențiune a Turciei să atace Bulgaria, să persecute poporațiunea bulgară. Guvernul turcesc vrea numai să împedecă trecerea bandelor bulgare pe teritor turcesc. Întempiările din Macedonia stau sub controla consulilor, așa că nici din partea aceasta nu-i poate veni Bulgariei nici o primejdie. Puterile nu se mulțumesc însă în răspunsul lor numai cu mângăierile acestea, ci și amenință Bulgaria, că încercând ceva contra Turciei va fi lăsată singură, așa că fiind bătută, nu va ave nici un ajutor, fiind învingătoare, nu va câștiga nimic. Amenințările acestea însă nu prea sparie pe Bulgari. Când cu războiul turco-grec tot așa au vorbit puterile cu Grecia, care însă nu le a ascultat, a început războiul, a fost bătută, dar' a câștigat Creta. Bulgarii se vede, că au nădejde să pătească ca și Grecii. Zicala românească »Turcul te bate, Turcul te judecă« nu se mai potrivește astăzi, când se poate zice Turcul te bate, Turcul plătește. De altmîntrini lucrurile par a se încurca și în Bulgaria tot mai mult. După cum scrie ziarul »Petersburgskaia Viedemosti« principele Bulgariei ar vrea să abzică de tron, mai ales spăriat de cele întemplate în Sârbia. El a declarat, că părăsește numai decât Bulgaria, dacă statul îi dă 4 milioane lei, pe cari i-a împrumutat el, ca să ridice mai multe zidiri publice, și-i se va asigura o pensie de 600 000 franci pe care sumă să o primească după moartea lui fiul său Boris.

Rusia.

În Rusia-de-sud au izbucnit noș revolte între muncitori. Mulți din aceștia cutrieră țara și răspândesc mii și mii de proclamațiuni, în cari provoacă pe țărani să aprindă casele proprietarilor. Aceștia nu le vor mai putea zidi, neavând cu ce, și vor fi siliți să vîndă moșiile, pe cari le vor pute cumpăra cu preț mic țărani. Guvernul rusesc a trimis trupe în provinciile primejduite.

Rusia și America.

Nu e tocmai de mult, de când guvernul Statelor Unite a îndrăsnit să se amestece în afacerile interne ale României, cerând dela Puterile europene să silească România, ca să dea drepturi tuturor Jidanilor venetici. La asta nu l'a îndemnat pe guvernul american dragostea față de Jidani, ci temerea de ei, cari au început să umple America cu gheșeurile lor puțin cinstite. Acum de curând scriiau foile jidovești, că guvernul american a făcut acelaș lucru cu Rusia, din cauza întemplierilor din Chișineu. După cum se vestește acum, totul e numai o poveste, căci — zice »Agența telegrafică rusească — Rusia ar ști ce să răspundă unui străin, care își viră nasul unde nu i ferbe oala

Știri mărunte.

Președintele republicii franceze, Loubet, a sosit în 7 l. c. în Londra, unde a fost primit de regele Edvard Poporațiunea i-a făcut mari ovatii. Visita are însemnătate politică.

In ținutul Aserbeidșan din Persia s'a iscat o răzcoală. Răzcoala e îndreptată contra Europeanilor. Răzcoala cer depărtarea slujbașilor străini din de-regătorii.

Perdere de moși.

(Urmare).

Acum e la loc să punem întrebarea, că de unde vine de Nemții cumpără pământurile Românilor? Iaca de unde: Nemții totdeauna au pus mare pond pe școalele lor, totdeauna au grijit de școli bune și învățători buni, au trimis și acum trimit copiii lor la școală; pentru Neamț chiar cât de sărac se fie, și ori câți copii se aibă, ar fi cea mai mare rușine, dacă copiii lui n'ar umbla la școală; Nemții și după-ce iasă din școală s'au dedat cu cetitul și cetesc și astăzi cărți și jurnale, chiar și la biserică merg cu cartea de rugăciuni; în satele nemțești rari sunt căsile la cari se nu umble jurnal; prin cetit Nemții s'au luminat și deșteptat, li-s'au lărgit vederile, au devenit mai înțelepți și prin aceasta și mai prevăzători, mai muncitori și mai cruțători; dînșii înțeleg spiritul timpului; afară de Dumineci au puține sărbători, portul lor e simplu și ieftin, nu țin ospete lungi, nici pomeni, fără rațiune nu fac datorii, femeile se întrec cu bărbaii la lucru țin mare curățenie în casă și știu ferbe, este o ambițiune înrădăcinată în poporul nemțesc a agonisi moșie și a deveni stăpân; în sate nemțești concubinate nu sunt, au acea însușire morală că se înmulțesc; Neamțul decă n'are pământ își dă băieții la măiestrii; nu numai în satele nemțești dar' și în cele românești meseriașii sunt mai exclusiv numai Nemți, ei sunt rotari, măsurari, fauri, tincheri, pălărieri, frânari, funari, zidari, păpucari, barbieri și cu meseriile fac avere; din contră Românii totdeauna au avut școli slabe, de nimic n'au grijit așa de puțin ca de școală, sălarul învățătorului nu-l plătesc regulat, n'au trimis și în parte nici acum nu trimit copiii la școală, n'au avut ambițiunea, ca copiilor să capete învățătură, mai cu seamă femeile au rămas de tot fără școală și fără învățătură, nimic nu sunt acum mai deșteptate, mai luminate și mai bune eco-noame, decât înainte cu 50 de ani, perd mult timp cu cusutul și împodobitul vestmintelor lor, curățenia în casă și în curte încă n'au învățat-o dela nemțoici, nu știu ferbe; eu vorbesc despre despărțământul Timișoaza, doamnele române nimic nu fac pentru ridicarea nivelului cultural al țărâncei române; tineretul român după-ce iasă din școală nu se mai ocupă cu cetitul, ce a învățat în școală în scurt timp a uitat, școala de repetiție în cele mai multe sate nu se ține, la acest rău poartă vina și preoții și învățătorii; poporul nostru ține multe sărbători, ospete și pomeni lungi, ține posturi și se nutrește rău și prin aceasta devine slab de lucru, prea ușor face datorii și poartă procese, nu merge la meserii, nu învață nici o măiestrie, tot de ce are lipsă la economie, cumpără dela străini; aceste slăbiciuni și defecte îl face pe poporul nostru inferior celui nemțesc dar' și celoralalte neamuri conlocuitoare; poporul român fără școală din trecut, a rămas cu vederi mărginite, n'a înțeles, că acum trebuie cu mult

mai mult și mai bine să muncească și să cruce, cu mult mai mult să învețe și să gândească la viitorul seu, decât a fost de lipsă în timpul strămoșilor sei.

Dar' dintre toate mai cu seamă două slăbiciuni are poporul nostru: una e, că prea ușor se deslipește de moșia sa, și alta, că nu se înmulțește.

Cum că perde din moșie, am văzut mai sus, acum se vedem și tristul adevăr referitor la scăderea numărului, pe baza datelor statistice dela anii 1869 și 1900.

În *Drăgoești* la anul 1869 au fost 1220 de Români, la anul 1900 au fost 955; în *Ficatar* la anul 1869 au fost 1091 de Români, acum sunt 945; în *Căpet* au fost 779, acum sunt 691; în *Ohabaforgaci* au fost 2034, acum sunt 1667; în *Cerna* au fost 971, acum sunt 748; în *Petroman* au fost 2300, acum sunt 2034; în *Remetea* au fost 1493, acum sunt 1347; în *Belint* au fost 3473, acum sunt 2884; în *Budinț* au fost 1198, acum sunt 1002; în *Hisiași* au fost 802, acum sunt 709, în *Ictar* au fost 998, acum sunt 848; în *Chiseteu* au fost 1448, acum sunt 1382; în *Siclaș* (Șuşanovița) au fost 1206, acum sunt 1085; în *Seciani* au fost 2232, acum sunt 1923 și așa mai departe, în toate comunele poporațiunea română scade.

Perdere în număr aduce cu sine și pierdere în pământ, de oare-ce care popor perde din număr, acela perde și din teren, și cu timpul va fi stîrpit de acela, care se înmulțește

(Va urma).

Esamene.

Esamene în Cosniciu și Marca.

Luni în 12/25 Maiu a. c. p. m., s'a ținut esamenul cu elevii școlii gr.-cat. în comuna Cosniciu-de-jos. Aîat în Cosniciu-de-jos cât și în cel de sus sunt școale noue de curând edificate, corespunzătoare legilor, fiind meritul pentru edificarea lor a M. on. d. Emil Vicaș, care cu mult zel și împreună cu preoții s'a ostenit până ce comunele cele două au ajuns la școli de model în tot tractul. La esamen au fost de față peste 60 elevi, cari s'au esaminat prin dl inv. Victor Boțan.

Sub conducerea Prea on. domn protopop Augustin Vicaș, s'a început esamenul în fața unui public numeros, s'au esaminat toți elevii din toate obiectele de învățământ, unii au răspuns dintr'un obiect, alții din altul, așa că fiecare părinte, care a fost de față a putut auzi răspunsurile cele frumoase ale copiilor sei. Am observat, că materialul a fost amăsurat planului îndejuns, întrebările și răspunsurile au fost bune, de unde s'a putut vedea, că școala respectivă are un învățător harnic. După-ce s'a terminat esamenul, a ținut Prea on. domn protopop o vorbire, foarte frumoasă, arătând elevilor folosul cel mare ce-l are omul după carte. A mulțumit scaunului școlar pentru ostenelele făcute peste an, asemenea a mulțumit dlui învățător pentru progresul dovedit.

În 13/26 Maiu a. c. p. m., s'a ținut esamenul la școala gr.-cat. din *Marca*. Au fost prezenți 43 elevi și 32 eleve, ear' învățător dl Vasiliu Barna, care a esaminat din toate obiectele de învățământ. Esamenul a fost condus tot de Prea on. domn protopop, încunjurat de un număr foarte frumos de inteligență, precum și de comitetul parochial și un număr mare de credincioși. Toți cei prezenți au ascultat cu mare bucurie răspunsurile elevilor, cari au dat răspunsuri corecte și foarte bune; disciplina încă a fost esemplară.

S'au declamat mai multe poezii frumoase, dialoguri și cântări, cari au mulțumit pe cei prezenți.

Cu plăcere amintesc la acest loc și despre lucrurile femeiești, espuse în sala de învățământ, lucrute de elevele școlii, sub conducerea stimatei doamne Ludovica Barna, la propriul îndemn, pentru-ce numai laudă merită.

S'au împărțit între elevi mai multe premii, donate de dl. Ioan Ungur, notar comunal, ceea-ce îi servește numai spre laudă.

În fine dl protopop a mulțumit prin o vorbire frumoasă senatului școlar, pentru-că se îngrijește de școală și arătând succesul esamenului, a adus laudă meritată dlui învățător.

Unul dintre cei prezenți.

Internatul „Pavelean“ de băieți din Beiuș—Belényes.

Cetitorii noștri vor ști de sigur, că marele și neuitatul episcop al Orăzii, *Mihail Pavel*, între multe alte jertfe și binefaceri pentru poporul român a întemeiat și internatul de băieți, în Beiuș, numit după numele seu „Pavelean“, pentru scolarii dela gimnasul din Beiuș.

Condițiunile de primire în acest așezământ sunt următoarele:

1. Pentru un elev vor fi de a să plăti câte 30 cor. pe lună, și așa pe un an 300 cor. Din suma aceasta se vine 240 cor. pentru întreținere și 60 cor. pentru uniformă. Plătirea are să se întempele cu toată punctualitatea în două rate anticipative, cea-ce părinților li-s'e aduce aminte cu toată serioșitatea, căci altmintrelea rectoratul în decursul anului va fi silit a trimite pe elevii, ai căror părinți nu au solvit ratele la timpul seu.

2. Pentru remunerarea corepetitorilor au de a solvi 10. cor. la an.

3. Fiecare tinăr la începutul anului are să aducă cu sine:

a) 6 sau cel puțin 4 părechi de schimburi de trup sau albituri.

b) 6 batiste (marămi) și 2. cravate.

c) încălțăminte trebuinciosă.

4. Vesminte de pat:

a) 1 saltea (sac de paie), b) 4 ciarșafuri (lințoluri, lepedee).

c) 2 perini și un țol seuu plapomă, b) 2 fețe de acoperit patul, e) 4 ștergare și 4 servete.

5) Are să se proveadă fieste-care elev mai departe cu 2 pepteni, 3 perii pentru călțuni și 1 pentru vesminte.

Toate schimburile și vestemintele au să fie însemnate cu grije de acasă cu numele elevului respectiv, fiind numele

cusut ori scris cu cerneală ce nu se șterge prin spălare, căci altmintrelea superioritatea institutului nu poate lua nici o răspundere la cas, când s'ar perde.

Părinții sau tutorii sânt rugați, ca în decursul anului să nu trimită tinerilor bani, nici articlii de mâncare, cari adeseori sânt spre daunarea educațiunii și transgresiunii. Mâncările, ce părinții cu toate aceste le-ar trimite fiilor săi, se vor împărți între toți conșcolarii respectivilor elevi.

Tinerilor în Internat li se va da următoarea provisiune:

1. a) Locuință comoadă și sănătoasă provăzută cu toate cele de lipsă; b) încălzit, spălat și luminat în timpul recerut; c) vipt întreg regulat, și în special: de dejun lapte, de prânz 3 specii, Dumineca și în sărbători 4 și de cină 2 specii.

2. Medic și medicină pentru bolnavi și scaldă de 2 ori pe lună.

Ce privesc vesmintele uniforme, pentru taxa de 60 cor. amintită mai sus, fiecare elev va căpăta: 2 rënduri de vestminte de postav, unul de earnă altul de vară și un cabat de earnă (mencikoff) pe doi ani.

Părinții sânt avisați, că pentru eventualele stricăciuni făcute de fii lor în mobile ori alte obiecte de ale institutului, date lor spre folosință sânt respunzători și vor avea să le rebonifice.

Elevii se vor presenta în 2, ori 3 Sept. st. n. înaintea superiorității institutului, însoțiți de părinții sau îngrijitorii lor, unde acestia vor plăti taxele de lipsă, fără de a căror solvire elevii nu și vor pute ocupa locul în internat.

Părinții, cari ar dori să și așeze băieții în internat să și trimită petițiunile la adresa rectoratului până la 10 August.

Rectoratul
Internatului »Pavelean« de băiați gr.-cat.

Adunarea „Asociațiunii“.

— Convocare. —

În sensul §§ 23 și 26 din statute membrii »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« se convoacă în

Adunare generală ordinară
la Baia-mare pe zilele 9 și 10 August st. n. 1903.

Programul adunării este:

Ședința primă.

Duminecă la 9 August st. n. 1903 la orele 11 înainte de ameză.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Constatarea delegaților prezenți.
3. Raportul despre activitatea comitetului central în anul 1902.

4. Alegerea comisiunilor:

a) pentru esaminarea raportului general;
b) pentru esaminarea socotelilor pe anul 1902 și a proiectului de budget pe anul 1904;
c) pentru înscrierea de membri.

5. Propuneri eventuale.

La orele 5 după ameză ședința festivă a secțiunilor științifice literare.

Ședința a doua.

Luni în 10 August st. n. 1903, la orele 10 înainte de ameză.

Ordinea de zi:

1. Raportul comisiunilor.

2. Fixarea locului pentru proxima adunare generale.

3. Dispozițiuni pentru verificarea proceselor verbală.

4. Inchiderea adunării generale.

Se observă, că eventualele propuneri au să fie prezentate în scris presiului Asociațiunii (în Sibiu, strada Morii nr. 8) cu 8 zile înainte de adunarea generală.

Sibiu, din ședința comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, ținută la 3 Iulie 1903.
Iosif St. Șoltușin m. p., Dr. Ilie Ben m. p.,
vicepresident. secretar II.

Adunări învățătorești.

— Convocare. —

Reuniunea învățăt. gr.-cat. din Cttele Sătmăr și Ugocia, aparținători la dicesa Gherlei și va ținea adunarea generală anuală în 30 Iulie st. n. a. c. în edificiul școlii rom. gr.-cat. din Turțiu (com Ugocia)

La aceasta adunare se invită membrii fondatori, ordinari, ajutători și onorari ai reuniunii, apoi reuniunile învățăt. din Ungaria, și iubitorii de înaintarea școlii și învățământului poporului nostru. Membrii ordinari ai reuniunii conform regulamentului în vigoare au să notifice președintelui până în 22 Iulie st. n. scuzele pentru eventuala lor absentare precum și doritorii de a diserta sau de a păși cu propuneri, cu ocaziunea acestei adunări, operatele lor să le trimită tot la acel termin. Competințele și restanțele sânt a se răspunde de către domni cassari filiali până la 20 Iuliu st. n. a. c. Baia-Mare, în 30 Iunie 1903.

Ioan Leșian,
pres. reun.

Ștefan Pop,
sec. reun.

Din programă amintim: Ședința I-mă raportul gen. a comitetului despre activitatea sa, dela ultima adun gen. prin Ștefan Pop secret. reun, apoi a cassarului și bibliotecarului, raportul comisiunii a operatelor date la aceasta adunare prin Ștefan Pop pres. comisiunii. Cetirea disertațiunii despre: »Cari sânt erorile creșterii din timpul nostru?« și dezbateră proiectului de statute pentru înființarea reuniunilor tinerimii în fiecare comună. Ședința a II-a. Raportul comisiunilor asupra raportului comitetului și cassarului, cetirea și aprobarea statutelor pentru reuniunile tinerilor și stătorirea locului și a timpului pentru adunarea generală a anului viitor.

Cu prilejul acestei adunări va fi prânz comun și petrecere de vară.

SCRISORI.

Sfințire de biserică.

Sâmbotelec, Iulie, 1903.

Imi iau voie a vă scrie și eu ceva de prin părțile noastre, despre ceva măreț, căci ce este mai măreț ca și când omul poate scrie despre vre-o biserică, care este casa Atotputernicului D-zeu. Da, căci multe castele pompoase zidesc oamenii în lume, și cu multe scumpeturi le împodobesc și ce sânt oare acelea pe lângă o mică bisericuță? Putem zice că nimica toată. Se pot oamenii în astfel de casteluri vindeca atât trupește cât și sufletește? Nu, nici-când, ci în biserică, căci acolo este locul tămăduirii atât pentru săraci, cât și pentru avuți; și atât pentru cei

bolnavi, cât și pentru cei sănătoși, — pentru toți numai loc de mângâiere. Și tocmai pentru asta trebuie să ne bucurăm cu toții când știm, că oare-care dintre frații noștri de un sânge au fost în stare să și poată edifica o biserică, și acestia vrednici sânt de laudă. Astfel demni de laudă sânt și Românii din comuna Sâmbotelec, com. Clujului, cari deși sânt puțini la număr, totuși au ridicat o biserică frumoasă. Nu e încărcată cu multe scumpeturi, fiindcă după-cum am amintit, nu sânt mulți credincioși în acea comună, și pe lângă aceea și materialicește stau ca și alții... dar' cu toate acestea s'au silit și dorul și-l-au împlinit. Dar' totodată laudă se cuvine și conducătorului lor, la stăruința căruia au zidit casa lui D-zeu, care s'a sfințit a doua zi de Rusalii.

Actul sfințirii s'au celebrat de către șeasă preoți tractuali, în frunte cu șeful lor dl Ioan Moldovan din Cătina, care deși înaintat în vârstă, a servit și a ținut o prea frumoasă predică către poporul adunat. Frumos și în ordine esemplară au decurs toate, precum și cântările din partea coriștilor, ceea-ce servește de mare laudă dlui inv. din acea comună, Iuliu German.

M'am uitat în decursul slujbei în altar, căci se vedea bine de unde am stat, — și văzând preoții servind în ornatele bisericesti, mi-am gândit în gândul meu »Doamne! Doamne, ce frumos, ce sublim este a fi preot, că, ceea-ce un preot poate, nu poate altul, să fie cât de mare domn — și cu toate acestea cât de desprețuiți și de rău doțati sânt preoții noștri, ei fără de cari după-ce ne naștem, nu putem fi creștini buni și adevărați; și eară fără de preoți, când murim, fără deslegarea lui nu putem trece din asta lume, în cealaltă, — ei să fie mai puțin băgați în seamă, aceasta e un păcat.

După-ce s'a finit slujba d-zeească, care a decurs atât de frumos, după-cum am zis, am mers cu toții fiind invitați din partea doamnei Ana German, veduvă preoteasă, la câte un păhar de bere, de acolo cu toții au mers la masa ospitală a d-nei I. Bozacu, preoteasă, la care musica din Bonțida ne-a înveselit în decursul mesei. Toasturile încă n'au lipsit; a tostat ven. domn șef tractual pentru Escelenția Sa Dr. Victor Mihaly din Blaj, precum și pentru preotul din loc, urându-le multe zile fericite. On. domn Ieronim Danilă, demnul preot al Budatelecului a vorbit, pentru șeful tractual, amintindu-i meritele ce le-a câștigat de când stă în fruntea acestui tract. S'a mai vorbit pentru m. on. doamnă preoteasă veduvă din loc, precum și despre ficele acesteia. care una este spectata doamna Dan și una on. doamnă preoteasă din loc, aprețindu-le meritele ce acestea spectate femei le au din mai multe cause, au mai vorbit apoi și alții. Cu acestea masa s'a finit și oaspeții și-au petrecut mai departe până seara, când a trebuit să ne depărtăm din Sâmbotelec, dar' mulțămiiți cu toate.

Maria din Câmpie.

PARTEA ECONOMICĂ.

Secerișul.

Strînsul la nici un fel de bucate nu este așteptat cu atîta dor și nerăbdare, ca seceratul bucatelor. Acesta e așteptat de cătră proprietarii acelor, cari prin el își pot asigura din nou pe un an întreg »pânea cea de toate zilele«, ba poate că le mai rămâne și de vînzare, ca astfel să-și poată plăti cheltuelile făcute în decursul anului cu economia și dările cele grele de tot felul; e așteptat și de cătră muncitorii mai săraci, cari pe timpul acela își pot strînge și ei ceva »bani albi, pe zile negre«.

Secerișul anului acestuia însă, pe unele locuri nu mai e așteptat cu aceea nădejde mare, ca într'alți ani; nu mai e așteptat, fiindcă economii au văzut de mai înainte, cum ploile cele dese, precum și potopurile cele mari, au culcat încă înainte de coacere holdele la pămînt, din care cauză grăunțele nu s'au putut desvolta cum se cade; au văzut cu ochii lor, cum pe ici-colea potopurile au umflat apele rîurilor și astfel au înecat o parte a holdelor din apropierea acelor; au mai văzut, că pe ici-colea a mai bătut și grindina și peatra, în sfîrșit au mai văzut și aceea, că în urma prea multelor și deselor ploii, anul acesta s'a desvoltat mai mult tăciune și alte gozuri prin holde, ca de altă-dată.

În modul acesta ni-se înfățișează secerișul din anul acesta pe unele locuri. Zicem anume numai pe »unele locuri«, pentru-că sînt comune, ba chiar ținuturi întregi, pe unde potopurile și vremurile cele grele, au avut o înrîurintă foarte neînsemnată asupra desvoltării holdelor și a sîmînturilor de tot felul. Pe asemenea locuri economii vor aștepta secerișul și în anul acesta, tot așa de veseli, ca și în anii cei buni, de oare-ce vîd, că lucrul și osteneala lor de pe un an întreg de muncă o să-și afle dreapta rîsplătire.

După rapoartele publicate de cătră ministrul de agricultură, pe lângă dau-

nele făcute în holde prin desele potopuri și vremi grele, s'a mai constatat, că în anumite părți ale țării a mai făcut daună în holde încă și rugina, apoi rîcelile și ceața de pe timpul înfloritului au avut și ele aceea înrîurintă dăunătoare asupra holdelor, că multe spice s'au pîlit și astfel au rămas cu totul sau numai în parte fără de grăunțe.

În fața acestei pierderi obștești nu-î rămîne bietului plugar mult cercat de soarte altă mîngăiere, decât zisa dreptului Iov: »Domnul a dat, Domnul a luat«; nu-î rămîne altă mîngăiere, decât, ca să se încreadă tot în Acela, care »a luat«, că poate să-î dea din altă parte alt seceriș și mai bogat, ca cum 'i-s'a părut cel de acum.

Dacă timpul și la seceriș va fi tot așa nestatornic și ploios, ca cum a fost acela până acum; dacă și atunci vor umbla tot așa ploile: cea dintăiu recerintă pentru econom este aceea, ca să afle astfel de căi și mijloace, prin cari să-și poată pune cât mai curînd secerișul strîns la adăpostul sigur, pentru-că s'a întîmplat nu numai odată, că multe grăunțe au crescut și s'au stricat de prea multă umezeală, chiar și după-ce holdele au fost secerate și puse în clăi.

Este constatat, că grăunțul de bucate până când ajunge la coacere, trece prin patru perioade mai însemnate. Aceste perioade sînt: periodul grăunțului de lapte, care se află atunci, când din grăunțul apăsător între degete curge o materie albă ca laptele; periodul de pîrgă, care se află atunci, când grăunțul e moale, dar' dacă îl apeși ru mai curge lapte din el; periodul coacerii e atunci, când grăunțul din spice s'a întărit de nu-l mai poți turti între degete, și în sfîrșit periodul grăunțului rescopt e atunci, când grăunțele din spice așa s'au întărit, încât abia le poți zdrobi cu dinții.

În periodul dintăiu, paiul grăului căci mai cu seamă de această se tractează, e verde, în periodul al doilea de regulă e galbin, în periodul al treilea e alb, ear' în periodul al patrulea adevărat cel din urmă, paiul de regulă se încălrigă la vîrf și grăunțele stau rînjite și ieșite pe jumătate din pleava lor.

Seceratul grăului se începe de regulă în periodul al doilea, când adevărat grăul e în pîrgă. A secera tot grăul în starea aceasta nu pre e recomandabil, fiindcă grăunțele atunci prea seacă și astfel rămîn mărunt și scăzute. De aceea în starea aceasta se secera mai cu seamă grăul de vînzare și cel de mîncare.

Seceratul se continuă îndeobște în periodul al treilea, când grăunțul e deplin copt și dacă nu se poate isprăvi în periodul acesta se mai continuă și în periodul din urmă. În periodul acesta seceratul are aceea scădere, că de o parte se scutură prea multe grăunțe, de altă parte și legăturile făcute pentru legatul snopilor se rup prea tare cu deosebire în dricul căldurei. Grăul de sîmîntă e bine ca să se secere numai când grăunțul e deplin copt, adevărat în periodul al treilea, fiindcă dacă se secera în pîrgă face tăciune.

Seceratul grăului și al celorlalte spicoase pe la noi se face de regulă cu secerea. Secerișul acesta e și cel mai bun pentru micul econom, fiindcă spicele se pot aduna mai bine în mînunchiu, ear' grăunțele nu se scutură așa tare nici chiar atunci, când grăul e rescopt. Seceratul cu secerea se face mai deopotrivă, apoi e și mai ușor și mai cu spor. Acela se poate săvîrși tot așa de bine la șes, ca și pe coaste sau gropi, sau fiind holda căzută. Prin seceratul cu secerea și snopii se pot face mai întocmiți totodată.

Dar' fiind timpul secerișului de regulă foarte scurt, apoi pe multe locuri mai fiind și lipsă de secerători, economii, cari au mai mult de secerat, au căutat ca să înlocuiască și pe la noi secerea prin coasă.

Cositul holdelor încă se poate face ușor și cu spor, dacă economul mai are și deprinderea de lipsă. Doi lucrători harnici de pildă, pot să cosască și să lege pe zi o holdă de aproape un juger catastral. Pe când cu secerea se recer de două-ori atîta, dacă nu cumva încă și mai mulți. Dar' cositul acesta nu se poate face la toate holdele deopotrivă. La acele de pildă, cari sînt căzute sau culcate, cositul se

Beuturile alcoolice.

(Urmare și fine).

Până acum ne-am ocupat cu pierderile economice, ce ni-le aduce pe cap beutura. Să vedem acum ce ispravă fac ele în ce privește corpul și sufletul. Aici stă lucrul și mai rău pentru beutori și urmașii lor. Preste tot se poate zice, că oamenii din țările, unde nu se bea de loc sau foarte puțin, sînt sănătoși la trup și la suflet. Acolo au scăpat fărădelegile, nu mai sînt atîtea furturi, bătăi și omoruri, căsile de nebuni și temnițele s'au golit și în familii s'au împușinat certele, necazurile și miseria. Și aici vorbesc mai bine cifrele:

Medicul de copii din Bern (Șvizzera), Dr. Demme a observat în curs de mai mulți ani cu mare îngrijire 20 de familii, între cari 10 bețive și 10 treze. Cele 10 familii nebețive avuseră laolaltă 61 copii, între cari

sănătoși la corp și suflet	52
născuți morți	3
epileptici (boala cca rea)	2

schimosiți la corp	2
cam prostuți	2
Cele 10 familii bețive aveau laolaltă 57 copii, și anume	
sănătoși	9
născuți morți	12
hăbăuci	8
epileptici	13
surdomuți	2
deveniți, epileptici și bețivi	5
schimonosiți	3
pitici	5

În țările civilizate dela apus se poartă socoteală amănunțită despre cei-ce intră în căsile de nebuni și cauzele, cari 'i-au făcut nebuni, apoi despre cauzele, cari au îndemnat la bătăi, junghieturi, omoruri. Pe baza acestei statistici s'a constatat, că în D. ezda din 1889—1900 la 10.000 suflete se vin 55 bărbați, cari intră în căsile nebunilor din cauza beției. În acești 11 ani au intrat în căsile nebunilor numai în orașul acesta 1734 bețivi. 53 la sută din acești nenorociți au moștenit patima beției dela părinți.

În Germania ajung în fiecare an 200 de mii de oameni tineri între 17 și 27 ani înaintea judecătorilor din cauza fărădelegilor săvîrșite față de persoane. Statistica a aflat că pricina, care 'i-a adus pe acești oameni în temniță, a fost beutura. Preste tot s'a aflat, că 70 până 80 la sută dintre toate crimele sînt urmarea beției. Tot după o statistică făcută în Germania s'a constatat, că 46 din 100 omoruri sînt făcute în beție. Cîte din celelalte 54 vor fi făcute de oameni smintiți din cauza beției părinților lor, dela cari au moștenit o minte slăbită, un suflet ticăloșit, nu se știe.

Precum e în Germania, așa e și la noi dacă nu mai rău. De altminteri ori-ce beutor, fie cât de moderat, simte îndată ce trece măsura, cum îl năpădesc gândurile slabe. Și tot mai sînt oameni, cari cred, că beutura întărește! Beutura *tîmpește* sufletul și corpul așa că-l face nesimțitor. Dar' nesimțirea aceasta nu e întărire, ci inveninarea cu încetul a omului. De altminteri oameni, cari au făcut lucrări foarte obositoare, spun, că cel-ce a

face foarte anevoie. Afară de acestea, cositul holdelor mai are și acea scădere, căci când grăunțele sunt rescoapte, se scutură prea multe pe jos; ba une-ori mai rămân și spice destule după coasă.

Astfel de coase pentru cositul holdelor își poate face fiecare econom din coasa, cu care cosește iarba, fiindcă la aceea de regulă se mai adaugă numai o greblă scurtă cu câțiva colți, care se leagă de toporiștea aceleia, ca să poată aduna mai bine paicile tăietate. Cositul holdelor se poate face în două feluri: dacă holda e destul de mare și deasă, atunci brazdele se dau în lăuntru, iar dacă aceea e mai mică și rară, atunci brazdele se dau în afară.

În economiile mai mari secerea și coasa sunt înlocuite prin mașinile de secerat, cari sunt de două feluri: unele cari taie și aruncă holda tăiată în mănunchii mai mari nelegați, altele cari aruncă snopul legat gata. Între acestea din urmă earăși acelea sunt mai bune, cari leagă snopul cu spargă, iar nu cu drot, fiindcă drotul ajungând la îmblătit în paie, ușor poate să ajungă cu acelea și în stomacul vitelor, unde poate să le pricinuească pe lângă cele mai mari dureri chiar și o moarte năprasnică.

Mașinile de secerat, cari nu leagă snopii, sunt mai simple și nu se strică așa ușor ca acelea, cari îi leagă totodată. La o mașină de secerat, care nu leagă snopii, se recer câte 14—20 lucrători pe zi, iar la una care îi și leagă totodată, se recer numai câte 10—12, cari totodată pot să adune și să clăiască și snopii secerăți. Cu mașina de secerat putându-se schimba și vitele de tras, se poate seceră pe zi o holdă în mărime de 10 jug. cat.

Remâne acum să mai arătăm și timpul, în care trebuie să se facă secerișul. Secerișul — ca și uscatul fânului — trebuie să se facă pe timp frumos, căci făcându-se pe ploaie, când și holda e udă și ajungând umezeala aceea la grăunțe, acestea ușor pot să încolțească și crească, prin ce se pierde atât bunătatea grăunțelor, cât și prețul acelor.

muncit fără să bea n'a simțit oboseală, cum a simțit beutorul. Așa ne spune vestitul călător Stanley, care a cutreerat Africa centrală de-alungul și de alături, că el a suportat ostenelele cele mai mari, fără să guste altă beaură, decât apă, lapte și must de poame. Un alt European, care călătorea cu el, dar' era bețiv, s'a prăpădit în curând. Același lucru ni l'a spus călătorii Livingstone (Africa), apoi Nansen, Weyprecht ș. a., cari au călătorit la polul nordic, unde e ghița și gerul vecinic. Îndeosebi Weyprecht povestește, că matrozii luați din Dalmația cea calduroasă răbdau mai ușor la ger și la muncă grea decât matrozii luați din nordul Europei. Causa? Dalmaținii nu puneau beaură alcoolică pe limbă, pe când matrozii dela nord erau tot cu plosca de rachiu la ei.

În armatele din Germania, Anglia, Rusia, America de nord s'au făcut mii de încercări, ca să se vadă, dacă ajută beaură la marșurile grele ale soldaților. Resultatul încercărilor a fost, că soldații răbdă mai bine ostenelele cele mai mari, dacă nu beau nimic.

Roaua nu e stricăcioasă secerișului, iar pentru grăul rescopt e chiar de recomandat, ca să se sece pe roauă, de oare-ce nu se scutură așa tare grăunțele; se recere însă ca mănunchii sau snopii secerăți pe roauă să fie espuși cât de puțin la soare, ca să se svinte și numai după aceea să se adune și clăiască.

Holda secerată și legată în snopi se lasă în decursul zilei pe loc și numai spre seară sau dimineața pe roauă se clăiește. Snopii nu trebuie făcuți nici prea mari, de oare-ce atunci umbli prea greu cu ei la cărat și îmblătit, dar' nici prea mici, căci atunci se prea sporește și îngreunează lucrul secerătorului și la îmblătit, ci aceia trebuie să aibă o mărime mijlocie. Clăitul snopilor, precum și clăile atât după formă cât și după numărul snopilor, cari se pun în ele, se fac în mai multe feluri.

În ținuturile muntoase și mai espuse vânturilor mari, clăile se mai fac și pe anumiți pari, ca să nu se răstoarne, iar la șesuri se fac și fără de pari, punându-se snopii numai așa, așezați în cruce unul pe altul. Clăile se fac de regulă din câte 15—30 de snopi. Ele sunt de mare însemnătate, de oare ce pe timpul cât stau în câmp se uscă toată iarba și buruienile ajunse cu holda în snopi. Clăile se lasă pe câmp de regulă până-când se uscă bine, apoi se cară în sat, unde se așează în șoproane acoperite sau stoguri, până-când se îmblătesc. Atât căratul, cât și îmblătitul trebuie să se facă numai pe timp frumos, de oare-ce pe timp ploios, pe lângă aceea, că se îngreunează lucrul, grăul mai poate să și crească. R. G.

Mătasa din trifoiu.

Trifoiul ca plantă de nutreț se răspândește tot mai mult și la poporul nostru. Planta aceasta însă încă își are dușmanii ei, între cari cel mai primejdios e *mătasa*, care încă se răspândește mai ales din cauza negrijii economilor.

Mătasa trifoiului se ține de plantele parazite, adică acele plante cari nu sunt în stare să-și sugă și să asimileze nutreț din pământ. Din cauza aceasta ea trebuie să sugă nutrețul gata din alte plante.

Același lucru îl spun sute de vânători, călători, bicicliști. Vânătorii din Șvizzera pleacă la vânat în Alpii cei uriași numai cu slănină, pâine și *zăhăr* în traistă și beau apă de cea bună dela munte.

Din cele spuse mai sus se vede, că nu e neapărată trebuință de-a face din struguri totdeauna vin, fără de care putem ușor trăi. Dar' asta nu va să zică, că nu mai trebuie să cultivăm vița de vie. Să o cultivăm, și încă cu soiuri de cele bune. Strugurii au preț mai mare în piață decât vinul stors din ei. Viierii de pe la Vêrșeț, Biserica-albă etc. capătă până la 70 bani pe chilogramul de struguri!

Din cele înșirate până aci se tragă mai ales părinții învățătura de lipsă. Nu dați copiilor vostri vin, bere ori chiar rachiu, căci le dați venin și păcătuți în contra propriului vostru sânge. Insuși copilul se ferește la început de-a gusta din veninul, cu care îl imbiie o mamă sau un tată nepriceput. Dați-i *zăhăr*, care e și plăcut și nutritor. În loc de-a lua sticla cu rachiu la lucru, ia mai bine

Acestea însă nu sunt în stare să nutrească pe oaspele nepoftit și să crească și să se întărească și pe ele totdeodată, de aceea pier mai curând sau mai târziu. Mătasa se poate cunoaște ușor de pe cotorelele ei subțiri și lungi, în vârf cu flori roșietice-albe, cari îmbrățișează de toate părțile cotorul trifoiului. Dacă ne uităm mai de aproape la cotorul mătăsii, vedem pe el multe fricele mici, cari sunt prinse de trifoi și străbat până la mедуului. Cu ajutorul acestor fricele se sugă nutrețul din trifoiu.

Felul, cum se prăsește mătasa în trifoiști ne arată și modul, cum o putem strîngi. Mătasa se prăsește din sēmēnță. Aceasta ajunge însă în trifoiu deodată cu sēmēnța aceleia. Se află mătasa și în trifoiu sēlbatic, așa că și din aceasta poate să ajungă mătasa în trifoiul sēmēnat, dar' foarte rar. La vre-o 8 zile iasă din sēmēnța de mătasa un cotor galbui, al cărui vârf caută după un cotor de trifoiu. Dacă nu află, se uscă, dacă află însă înfășură trifoiul și începe să-și sugă.

Paguba, ce o face mătasa în trifoiști, e foarte mare. De multe-ori vedem loouri mari de trifoiu pustiite. Pentru combaterea mătasei sunt diferite mijloace. Cel mai sigur e, să ferim sēmēnța de trifoiu de ori-ce fir de sēmēnță de mătasa. Ori și cine se poate ușor convinge, că este în sēmēnța de trifoiu de cea de mătasa sau ba, pentru-că cea din urmă are o formă globuroasă și o suprafață sură, cam aspru și fără luci. Mai bine lucră cei-ce-și garantează la cumpărarea sēmēnței de trifoiu, că acesta e liber de mătasa. Cel ce are sēmēnță prăsită de el, care nu e liberă de mătasa, va cerne-o cu o sită deasă (ochii de un milimetru). În cazul acesta se alege sēmēnța de mătasa, căci ea e cu mult mai mică ca cea de trifoiu. Sēmēnța aleasă în modul acesta se o ardem, nu se o aruncăm numai pe gunoii ori se o dăm la vite, căci atunci eară ajunge pe loc. Având trifoiști cu mătasa, trebuie să le cosim scurt sau mai bine să scoatem trifoiul molipsit. Lucrarea aceasta trebuie făcută însă până n'a dat sēmēnța mătasei. Și cu toate acestea, locul tot nu ni-l curățim cum se cade. Mai multă ispravă se face în modul următor: Locurile molipsite le acoperim cu paie tăiate mărunt (până la o înălțime de 30 cm.), peste acestea turnăm petrolu și le aprindem. Mijlocul acesta s'a dovedit de foarte bun, de aceea îl și recomandăm.

câteva bucăți de *zăhăr*. Dacă te simți obosit mănâncă 2—3 bucăți, bea odată apă după ele și vei simți, că ești mai întărit ca după rachiu, care nici nu te răcorește, nici nu te întărește.

DOINĂ.

— Din bētrâni. —

Foaie verde, mărăcine,
Bine-ți Doamne, cui e bine,
Bine-ți umblă Neamțului,
Bine și Muscalului,
Numai nouă ni-e tot rău,
De-o luăm ori încătrău.
Osteneala de 'i-a mea,
Roda e a altuia,
Și ne-omooară legile
Și ne 'ngroapă grijile.

Udatul și săpatul legumelor.

Precum la alte locuri, așa și la cultura legumelor, se întâmplă une-ori astfel de greșeli, cari apoi au înriurintă dăunoză pentru întreaga recoltă de legumi. Astfel de greșeli se pot face și cu udatul și săpatul acelorora.

Udatul și săpatul legumilor se țin de cătră cei mai mulți din economi sau mai bine zis de cătră econoamele noastre, de niște lucruri atât de ușore încât pentru săvirșirea acelorora, nici că trebuie să-ți mai bați capul sau să te socotești mult. Și tocmai fiindcă luăm lucrul așa de ușor, facem apoi cu acela niște greșeli atât de mari, încât cum am zis la început, ne smintim întreaga roadă de legumi prin săvirșirea aceleia. Acelea greșeli apoi de regulă nu voim a ni-le socoti nouă, ci le încărcăm sau în spatele sămânței, învinuindu o că nu a fost bună, sau în ale pământului sau în umblarea timpului nepriincios creșterii legumilor.

Udatul și săpatul legumilor sunt lucrurile cele mai însemnate la cultura legumilor; sunt lucrurile, prin cari ne putem asigura isbânda lucrului nostru, după ostenelele, ce le facem cu săvirșirea acelorora. Udatul se începe de regulă îndată, după ce am sămănat sămânța în straturi, ear' acestea nu au umezala de lipsă.

Straturile de legumi, până-când începe a răsări bine sămânța în ele, trebuie ținute neîntrerupt în umezeală pentru-că numai așa poate incolți și crește bine sămânța sămănată. Udatul straturilor trebuie să se facă cu udătoarea, în țeva căreia trebuie să se pună strecurătoarea, care face ca apa să se imprăștie potrivit peste tot locul și în picături asemenea de mari, ca cum sunt și cele căzute din ploaie bună-oară.

Udatul trebuie să țină pas cu creșterea legumilor. Cu cât legumile sunt mai mici, cu atât trebuie să li-se dea apă mai puțină și din contră, cu cât acelea au devenit mai mari, cu atât trebuie să li-se dea apă mai multă. După-ce legumile au crescut destul de mari, udatul lor se mai poate face și numai la rădăcini prin țeva, luându-se jos strecurătoarea.

Nu se poate hotărî cu acurateță, că fiecare soi de legumă, de câtă cătățime de apă are lipsă pe fiecare zi. Atâta e pe deplin constatat, că unele au lipsă de mai multă, ear' altele de mai puțină apă. Intre legumile acelea cari au lipsă de mai multă apă să numărăm: crastaveții, sălata, varza, bostanul, paradizele, ridichile și țelerul, ear' între acelea, cari au lipsă de mai puțină apă să numărăm: ceapa, fasolea și mazerea. Dacă s'ar uda de pildă și ceapa tot cu aceeași cătățime de apă, ca și sălata bună-oară, aceea n'ar fi în stare să o absoarbă și prelucre toată și astfel ar trebui să se putrezască.

Precum animalele, așa și plantele pe timpul creșterii lor, au lipsă de mai mult nutrimēt. Nutrimētul acesta apoi îl pot ele absoarbe numai atunci mai cu înlesnire, dacă au umezeala de lipsă. Pe timpul coacerii, legumile nu mai au atâta lipsă de umezală de oare ele trebuie să o prelucre pe aceea, care au primit-o în decursul creșterii și pe

care o mai primesc zilnic din umezelele din aer și din ploaie, prin urmare atunci nu mai trebuie udate. Tot așa nu trebuie udate nici legumile acelea, pe cari voim a le scoate și a le păstra peste iarnă, pentru-că de o parte primesc prea multă umezeală, și se putrezesc în decursul iernii, de altă parte pentru-că îngreunează prea mult și lucrul scosului prin grămădirea a tot felul de pământ moale pe rădăcinile lor.

Cu privire la timpul udatului legumilor trebuie să ne însemnăm următoarele: Primăvara de pildă trebuie să le udăm dimineața, ca peste zi să se poată încălzi și se poată evapora apa de pe ele; vara trebuie să le udăm seara, ca în decursul nopții, legumile se poată absoarbe cu rădăcinile lor umezeala de lipsă, ear' toamna trebuie să le udăm la amiază.

Apa cu care udăm legumele trebuie să o luăm din oare-care apă curgătoare, ear' dacă cumva suntem siliți a întrebuința apă de fântână, pe aceasta să o scoatem de dimineața și în decursul zilei să o lăsăm la soare, ca să se mai încălzească și numai după aceea să udăm cu ea. Pe când apa mai călduță are o înriurintă binefăcătoare asupra legumilor, nu numai prin aceea, că le ajută la o creștere mai curând, pe atunci apa mai rece întârzie, cum am zice, atât creșterea cât și coacerea mai timpurie.

Săpatul legumilor trebuie să se facă de atâ- ea-ori, de câte-ori cere trebuința. Prin săpat înlesnim intrarea aerului, a căldurei și a umezelei la rădăcinile legumelor, țerănăm pământul prin udatul des, stărpim buruienile, cari se incuibează printre legumi și cari apoi le răpesc o parte însemnată din nutrimētul lor, înlesnim străbaterca rădăcinilor prin pământul țerinos și le adunăm mai la un loc pământul bine lucrat, din care apoi se-și poată absoarbe mai ușor nutrimētul de lipsă. Legumele mai dese, cari nu se pot săpa, trebuie plivite cu mâna, ear' pământul de printre ele trebuie scormonit și țerănat. La săpatul unor legumi mai dese, trebuie să folosim cu totul alte sape, ca la săpatul celor mai rari. La săpatul legumilor mai dese trebuie să folosim deci niște sape mai mici, cari se poată pătrunde printre firele de legumă fără de a le vătămă. Sapele acestea trebuie să fi bine ascuțite, ca nu numai să rupă, ci să taie și să așeze bine pământul pe lângă firele de legumi săpate. Afară de aceasta săpătorul trebuie să se mai aibă și deprinderea de lipsă la săpatul legumilor, căci la din contră mai mult strică, decât folosește.

Când econoamele noastre dela sape, pe lângă «ventul frumos, ce l'a luat cultura legumilor în timpul din urmă, vor mai ține cont și de acestea câte-va îndrumări practice cu privire la udatul și săpatul acelorora, — le asigurăm, că nu vor mai fi silite a-și da ca până acum făina, slămina și oauale pe sămânțe și legumi: Săsoicilor, Sirbilor și Bulgarilor, căci toate acelea pe lângă puțin lucru și osteneală le pot cultiva și ele prin grădinile lor.

Ioan Georgeson.

Păstrarea sănătății prin folosința apei.

Multe sunt azi trebuințele vieții, pentru îndeplinirea cărora în scurtă vreme ne ruinăm sănătatea. Femeile însă, având un organism cu mult mai slab decât al bărbaților și în deosebi mamele, cad foarte adesea jertfă acestor trebuințe, perzându-și vieța în floarea virstei.

Apa este cel d'întăiu mijloc pentru ținerea curățeniei și fără aceasta nu poate fi vorba de sănătate.

Printr'o bună întrebuințare a apei, multe boale și slăbiciuni de cari suferim, ar fi înlăturate. Astfel casurile de boale nervoase, atât de răspândite astăzi, mai ales la orașe, s'ar mai împuțina. Întărirea corpului prin folosința apei este de lipsă tuturor, dar' mai mult de cât ori-cui, mameilor.

Mi s'ar putea zice:

— Sunt sănătoasă, la ce bun să mai întrebuințez apa?

I-ași răspunde:

— Este bine ca cine-va să-și spele obrazul și mâinile în toate zilele?

— Fără îndoială, că da.

— Tot asemenea este folositor de a-și spăla mâinile și corpul într'og.

Aș mai adoga:

— Se măture odăile, chiar atunci când nu sunt prea murdare?

— Da, fiind-că voim să fie cât mai curate.

Corpul nostru trebuie să fie asemenea ținut curat, dacă voim să fim feriți de boale.

Întrebuințarea apei, ca mijloc de întărire nu cere prea mult timp

Kneipp, marele cunoscător al puterii de vindecare a apei, zice:

»Spălați-vă cu apă rece corpul într'og de 2 sau de 3 ori pe săptămână. Aceasta s'o faceți la sculare cu un prosop ud, ori fie și cu alt-ceva, dar' cât se poate de repede. Să nu treceți nici odată de un minut. După spălare intrați din nou în așternut, unde veți sta până când simțiți că s'a uscat apa de pe corp; sau îmbrăcați-vă îndată, fără a vă șterge, și neîntârziat începeți un număr de mișcări gimnastice ușoare, așa de ușoare ca să vă puteți dobîndi căldura de mai înainte».

Pentru persoanele, cari pot să aibă o baie în casă, Kneipp dă următorul sfat:

»Luați în fiecare săptămână câte 2—3 băi de jumătate, care să nu treacă de 6 secunde. Adecă, vă așezați în baie, așa ca apa să vină până sub brațe și stați până numărați: 1, 2, 3, 4, 5, 6 și baia e gata».

După aceasta e neapărat trebuincios a intra 10 minute în așternut, ori o repede îmbrăcare și apoi preumblare la loc ferit de curenți, sau esercițiu gimnastic de casă.

Această baie se poate face asemenea dimineața la sculare, precum și la ori-ce oră din zi, însă totdeauna să se lase cel puțin un timp de 2 ore dela masă. Luată seara înainte de culcare, la multe persoane le împedecă somnul, de aceea nu se recomandă această oră.

Din contră, are un efect cu totul deosebit, dacă cineva o face sculându-se

noaptea din așternut încălzit. Apa se fie cât se poate de rece.

Băile de jumătate imputernicesc tot organismul și păstrează sângelui un curs regulat, producând în același timp multă căldură naturală. Femeilor însă le folosește și mai mult, căci le fereste pântecul de o mulțime de boale.

Sfătuesc asemenea, zice Kneipp, înfășurarea corpului cu o pânză groasă, muiată în apă caldă cu floare de fân.

Această pânză se acopere cu o învelitoare de lână, așa ca să nu pătrundă deloc aerul până la ea și apoi se pune pe de-asupra o plapună obișnuită.

De regulă pânza udă se ține o oră, sau o oră și jumătate; iar înfășurarea aceasta nu trebuie făcută decât din 15 în 15 zile.

Apa, întrebuințată în acest chip, este un mijloc foarte bun pentru înlăturarea din corp a o mulțime de materii stricate.

Umblarea cu picioarele goale, este iarăși de mult folos pentru întărirea organismului. Multe lucrări din casă se nu împedează pe o mamă care ține la sănătatea, sa ca cel puțin dimineața și seara să-și continue lucrul umblând câteva ore cu picioarele goale în nișe sandali (pantofi deschiși).

Kneipp zice: „Cine se va deprinde să umble desculț, va suferi foarte rar de dureri de cap, precum și de dureri de dinți.

Intrebat, dacă o femeie în timpul sarcinii poate să urmeze aceste aplicațiuni de apă, preotul Kneipp răspunde: „Totmai în acest caz apa este mijloc nemerit, mai cu seamă sub formă de jumătăți de bae. Două până la patru spălături pe săptămână, ori jumătăți de bae, vor ține pe mamă într-o stare de sănătate foarte mrltuitoare. Celelalte aplicațiuni de apă nu sînt de loc necesare“.

Sfrșesc cu frumoasele cuvinte ale lui Kneipp: „Aceste sfaturi folosesc foarte mult mamelor, și cari le vor urma, imi vor mulțumii de sigur.“

SFATURI.

Negei la vite. Vitele mai tinere au de multe ori negei. Pe acesștia îi îndepărtăm, dacă sînt lungureți, legându-i cu un pîr. De cei lătăreți le scăpăm, ungându-i cu acid de oțet (e veninos!) grijind însă, să punem din veninul acesta numai pe negel, nu și pe cealaltă piele, care s'ar pleșugi. Negeii se mută dela o vită la alta, când se freacă unele de altele.

Inecatul la copii. Nu numai la copii, dar și la oameni mari le ajunge, mai ales când mănâncă, câte o frimitură în răsufătoare. Un mijloc ușor de-a alunga frimitura din locul nepotrivit e următorul: luăm amîndouă mâinile celui cu frimitura în gât și i-le întindem bine. În modul acesta se lărgește pieptul așa de tare, încât răsufarea alungă frimitura afară.

Capre pentru trifoiu se fac ușor în modul următor: Luăm trei lemne sănătoase, lungi de 2—3½ metri și groase de 8—15 cm., le găurim la capătul din sus, făcînd o gaură de grosimea unui creion (plivas), prin care virim o bucată de drot gros. Capetele drotului le sucim apoi cu niște clește. Lemnele astfel prinse le așezăm în picioare, lărgindu-le în mod potrivit. La o înălțime de un metru facem pe partea din afară a picioarelor câte-o gaură, în care batem niște cuie de lemn, preste care așezăm niște bețe, și lucrul e gata.

Un mijloc, ca vacile ce dau puțin, lapte să devină mai lăptoase. Danezul Hegelund, cunoscut prin noaua lui metodă de a mulge vacile, a aflat că dacă mulgem mai des ca de obicei vacile rele de lapte și anume îndată după-ce au fătat, li-se înmulțesc laptele. Așa de ex. o vacă nutrită foarte bine dădea 3 săptămâni după fătat, mulsă fiind de 3 ori pe zi, numai 3½ litri lapte. Vaca fiind în urmă mulsă de 8 ori pe zi, și nutrită tot cu același nutreț, dădea în urmă câte 10 litri. Mulgerea aceasta de 8 ori pe zi s'a continuat trei săptămâni; apoi s'a muls iarăși numai de 3 ori pe zi și vaca a dat tot aceea cantitate de 10 litri pe zi. O altă vacă care dădea îndată după fătat nu 5—6 litri pe zi, fiind mulsă de 7 ori pe zi, i s'a înmulțit la 14½ litri la zi, și aceasta cantitate a rămas staționară și după-ce s'a revenit după 3 săptămâni, la numărul obișnuit al mulsorilor de 3 pe zi.

Știri economice, comere., jurid., industr.

Regularea repausului de Duminecă. Pentru îndeplinie legii despre repausul de Duminecă s'au dat până acum atâtea ordinațiuni, încât omul nu mai știe de ce se țină. Una se știe însă cu siguranță: rachiul și tîbac se putea vinde în ori ce Duminecă și sîrbătoare. Nu de geaba îi trag statul și Jidani folosul. Acuma a dat ministrul de comerț o nouă ordinațiune, prin care se șterg dispozițiile de până acum ale celorlalte ordinațiuni. Cât va ține valoarea ordinațiuni acestei, nu știe nici ministrul.

Dumineca se poate lucra în acele fabrici etc, de acelea, în cari lucrarea nu poate fi întreruptă fără de a primejdui succesul. În comunele, cari nu sînt mai mult ca 10 kilometri departe de granița țării, se poate vinde ori-ce până la 5 ore d. a.

Barbierii, măcelarii, cărnățarii și brutarii își pot ține deschise prăvăliile până la 12 ore ziua. Până la 10 ore a. m. e permisă vînzarea futuror articolelor, cari sînt de trebuință zilnică apoi lucrările de brutărie.

În noaptea după o Duminecă sau sîrbătoare se poate începe la 1 după miezul nopții transportul alimentelor, (nu și în brutării) la 5 ore vînzarea beuturilor și a mâncărilor, la 6 ore lucru în brutării.

În trafici se pot vinde în aceste zile și lemnușe, hîrtie de țigări, pipe și țigarete. La meseriile, în cari e permis lucrul și Dumineca, măestrul trebuie să grijescă, ca lucrătorii să aibă cel puțin o Duminecă întregă sau două jumătăți libere pe lună.

La academia de negoț din Cluj au făcut examenul de maturitate 89 tineri, dintre cari 5 Români: Emil Pop, Sim. Rusu, Iuliu Mănăstireanu, Virgil Bodocan și Petru Danciu. Toți 5 au făcut examenul cu bună isbîndă.

Căile ferate ungare. După statistica ministrului de comerț din Budapesta lungimea căilor ferate ungare a fost în luna Maiu de 17.831 km. În luna Maiu au călătorit pe tren 6,073.561 persoane și au fost transportate, 2,890.825 tone de mărfuri. Intratele au fost 21,903.698 cor.

În cele 5 luni din anul acesta, adică până la finea lui Maiu au călătorit pe toate trenurile 26,933.169 persoane și preste 4 milioane tone de mărfuri. Intratele au fost 105,915.867 cor.

Știri mărunte.

Dintre boalele de vite mai mult bîntuie acum în Ungaria febra aftoasă, brîncă și ciuma porcilor.

Din Bèrland s'au exportat anul acesta în Rusia 34.000 kilograme de lână.

În Basarabia bîntuie următoarele boale de vite: febră silberiană, variola, ciuma porcilor, rîpçuga și cărbunele ematos.

Versările de apă din urmă au făcut mari pagube nu numai la noi, ci și în România. Mari pagube se vestesc cu deosebire din județul Iași, dar și din alte părți.

FELURIMI.

O căsătorie ciudată. Un bogat neguțator din Flandra, locuitor acum într-o mică insulă din archipelagul Carolinelor, din oceanul Pacific, scrisese acum cîțva timp înainte de Anul-nou, unui prieten de negoț din Amsterdam următoarea scrisoare:

»Nu uita să-mi trimeți cu vaporul următor o tină fată între 20—25 ani cu fața plăcută, cu figura frumoasă, cu caracterul blînd, fără aplecări de ceartă, dar între toate cu o constituție în deajuns de puternică spre a putea rezista climatei, ca să nu fiu nevoit ca să aduc încă una. Nu cer zestre. Mă oblig să plătesc cheltuelile în cazul când fata ar ajunge cu bine aici și mi-ar da scrisoarea aceasta sau o copie numai«.

Prietenul de negoț se sili să îndeplinească dorința prietenului său pe de-a întregul și găsi întradevăr o fată care era susținută de o mătuse bătrână și săracă; ea se hotărî imediat să se mărite pe calea aceasta.

De aceea plecă împreună cu toate mărfurile espedate viitorului ei bărbat în primul vapor ce mergea spre insulă; în factură negustorul din Amsterdam după numirea mărfurilor adăogă următoarele: și o fată de 25 ani, cu calitățile arătate în polițe, ceea-ce se vede la prima observare cât și din atestatele alăturate.

Tinera fată ajunsese împreună cu mărfurile trimise, în bună-stare și negustorul era încântat de ea.

Căsătoria avu loc după 14 zile, și tinera păreche e foarte fericită.

CRONICĂ.

Pentru biserică. Tinerimea română din Copand și jur (lângă Turda), aranjează în 12 Iulie c. o petrecere în folosul bisericii, ce este a să zidi, Presidentul comitetului aranjator e dl. George Pătăceanu. Din acest prilej comitetul a dat următorul apel:

Biserica ca comunitate etică mai înaltă, în care se manifestă quintesența vieții sufletești a omului prin deprinderea sentimentelor religioase ideale, este, fără îndoială un bun omenesc neprețuit.

Pentru noi Biserica este mai mult, pentru noi, la cari legea și credința strămoșească e concrescută cu limba și individualitatea noastră etnică de popor, biserica este nu numai sanctuar ci și pavăză puternică a celor mai prețioase comori spirituale a ființei noastre naționale.

Când pătrunși de însemnătatea bisericii în viața neamului nostru în conțelegere cu comitetul parochial a comunei curat românești Copand, a cărei poporeni credincioși simțesc lipsa unui lăcaș sfânt potrivit pentru deprinderea sentimentelor sale ne am știut, de datorința plăcută a contribui la sporirea fondului de edificare a bisericii de acolo prin aranjarea unei petreceri de vară, ne permitem a trece marginile unei manifestațiuni locale și a apela la întreg publicul românesc ca din incidentul petrecerii noastre se binevoiască a sprijini cu obolul seu scopul măreț al aceleia și astfel să aducă jertfă bine primită pe altarul național.

Comitetul aranjator.

Sfințirea bisericii gr.-cat. din Dej, se face azi, Duminecă în 12 Iulie st. n. 1903. Programul serbărilor e următorul: Sâmbătă la 11 Iulie: I. Primirea Esc. Sale dlui episcop dicesan Dr. Ioan Szabó d. am. la 3¹/₂ ore din partea credincioșilor înaintea bisericii nouă. II. La 4 ore Vecernie cu lithie. Duminecă la 12 Iulie: I. Dimineața la utrenie. II. La 8 ore consacrarea bisericii și misă solemnă sevrșite prin Esc. Sa dl episcop, cu asistența concelebrătoare. III. Banchet în sala hotelului »Hungaria« la 1 oră p. m. IV. Petrecere populară în grădina hotelului »Anglesul«. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare: 1 coroană de persoană, ear' în familie 2 coroane.

Logodnă. Din Beius ni se vestește logodna dlui prof. Camil Sălăgian cu d-ra Angela Butean.

— In Blaj s'a logodit Joi, în 2 l. c. dl prof. Augustin Caliani cu d-ra Marița Vișa, fata adoptivă a dlui Ioan Vișa, propriatar în Sibiu și cunoscutul filantrop

O rugare La o capelă românească, unde află mângăere creștinească mulți Români năpustiți de soarte, e mare lipsă de un Mineiu prescurtat (legat într'un tom sau două). Dacă s'ar afla cineva, care ar pute să aducă jertfa aceasta, fie și pentru plată, să se adreseze prin o cartă postală la Victor Lazar, redactor, államfogház, Szeged. Darul se nu se trimite înainte de încunoștințare, ca nu cumva să vină în mai multe esemplare.

Cas de moarte. Cu profundă durere anunțăm tuturor rudeniilor și cunoscuților, că iubitul nostru Emil Cigărean student în drept a reposit în Domnul, Vineri în 3 Iulie c. dimineața la orele 9¹/₂, în etate de abia 23 ani, după îndelungate și dureroase suferințe, împărțit fiind cu sf. Taine. Inmormântarea s'a făcut Duminecă în 5 Iulie 1903, la orele 3 p. m. dela casa părintească, în mormântul familiar. Jalnica familie.

Un Jidan viteaz. Jidanul Pincas Dașevschi s'a apropiat tiptil, din dos, de redactorul rus Crusevan, care a scris mult contra Jidanilor din Chișineu, unde o pățiseră rău, și l'a sgăriat cu un cuțit în ceafă. Bravul Pincas, priar, a declarat, că el a voit să răsbune pe Jidanii din Chișineu.

Din jertfele credinței deșarte. Una dintre prostiile, la cari mai țin Românii noștri, mai ales la nunte, e și credința în Iele (Măestre, frumoase), cari pocesc și fac alte minunății, dar', lucrul de mirat, numai la cei proști. Nu de mult a pățit ciobanul Dumitru Boita de pe valea Bărgăului una cu aceste »Măestre«. Lui'i se năzări, că Ielele îl urmăresc și fiind că nu se putea scăpa de gândul acesta, s'a spânzurat.

O faptă frumoasă. Românii din Orașița-rom. și-au făcut la biserica lor o tîmplă (fruntar) foarte frumoasă, lucrată de vestiții măestrii români Ioan Cotirlă și fiul. Pictura și auritura tîmplei se face acum pe spesele bogatei văduve Maria Călin tot de-acolo Fapta creștinească a văduvei e însemnată, pentru-că lucrul va costa 2200 cor.

Hoți descoperiți: In un nr. al »Foi Poporului« am amintit, că niște hoți au furat bani dela biserica din Micălaca, anume au furat 44 cor. Acum — cum ni se scrie — s'a dat de urma hoților, vînzîndu-se unul din ei în stare de beție. Sînt doi țigani, cari au fost prinși și acum stau la recoare.

Lucruri vrednice de laudă. De lângă Vultur, (comit. Solnoc-Dobăca) ni-se scrie următoarele: In 12 Iunie 1903 întreg poporul din Picleșa (com. Solnoc-Dobăca) »ca bunul Dumnezeu să ne apere și scutească de ghiață ori alte calamități, stăt țarina, grădinile cu pomi și legumi, cât și pe noi oamenii și vitele noastre de morburic« am luat hotărîrea ca de Vineri dimineața până Luni a fiecărei săptămîni, până la Sf. Măria mare, un membru din fiecare familie să cerceteze serviciul D-zeesc, care în cînte ni-l sevrșeste preotul, sub pedeapsă de 1 cor. și de Joi seara până Luni dimineața nimenui nu este iertat a bea în cărcimă, ori a duce acasă, ori ce »i-s'ar întempla, sub pedeapsă de 5 cor., în folosul slabei noastre biserici. In Dumineci și sîrbători, — ce era datina urită a petrece în cărcimă ori înaintea cărcinei, spre scandalizarea drnmarilor, fiind drum de țeară pe la noi, — ne am hotărît ca să petrecem la școală ori la o casă cinstită, cu cetire de foi și cărți folositoare, ce părintele nostru David Deac ne-a și pus la îndemână foile d sale: »Foaia Poporului«, — mai înainte »Tribuna« — și »Libertatea«, și ne-a făgăduit cărți. D zeu cu noi!

»Picleșanul«.

De luat în seamă. Durere, că economii noștri se folosesc foarte puțin de asigurarea contra focului, deși premiul (tacsă) ce se plătește e foarte mică. Cu deosebire își lasă economii noștri neasigurate averile mișcătoare (mobiliarul), cum sînt: mobilele de casă, carăle și căruțele, acareturi, pluguri și grape, mașinile economice etc. apoi vitele și roada cîmpului, așa că întemplantu-se un foc, deși zidirile sînt asigurate, totuși sufer o pagubă mare.

Tocmai acum, când cositul a trecut și seceratul e aproape, este ocaziunea favorabilă a se scuti fiecare de cele mai mari pagube. De aceea atragem luarea aminte la anunțul băncii de asigurare »Transilvania«, publicat în foaia noastră.

Banca mutuală »Transilvania« s'a întemeiat în patria noastră mai restrînsă, cu 35 ani înainte, așa dară în un timp, când asigurările la noi erau aproape necunoscute. Banca s'a silit a lăți cu mari jertfe asigurările contra focului, atât de însemnate pentru economie, și anume singur în interesul celor asigurați și nu ca să dea un câștig mare acționarilor.

După-ce banca de asigurare în totdeauna s'a silit, prin aprecierea (biciuluirea) dreaptă a pagubelor și plățirea lor grabnică a multumii pe membrii sei, și-a întărit vaza și bunul său nume.

Diracțiunea băncii »Transilvania« e compusă din următorii domni: Dr. W. Brukner, profesorul Dumitru Comșa, primarul Sibiului I. Drotlef C. v. Hannelheim, subcolonel pen. Paul Muntean, avocatul I. A. de Preda și protopopol Nic. Togan.

O nenorocire îngrozitoare s'a întemplat în Spania, unde s'a surupat un pod cu un tren. Mult preste o sută de persoane și-au aflat moartea, altele au fost schimonosite în mod grozav între dărîmăturile de fer și de lemn. Pentru curățirea dărîmăturilor au fost aduși soldați. Mulți din cei răniți se rugau să-i omoare, ca să scape de chinuri. Din cauza căldurei celei mari cadavrele au început să putrezească, așa că soldații țin între buze și în nas vată muiată în carbol, ca să nu se îmbolnăvească. Dărîmăturile se pot numai cu greu da la o parte. Unii au propus să le dee foc sau să le spargă cu dinamită, dar' să tem să nu mai fie cineva viu printre ele. Se mai cugetă și la aceea, că între cei nenorociți au fost și mulți din clasa I, așa dară aveau la ei sume mari de bani cari s'ar nimici prin foc.

234 de mineri uciși! În minele din Hana (Wyorming-America) au fost în 30 Iunie o esplosiune, în care s'au prăpădit 234 de mineri. Între acestia au fost 105 Finlandezi, 50 Negri, restul Americani. Dintre cei-ce lucrau acolo au scăpat numai 46 de oameni.

O fată architect. Tineră domnișoară Elena Preda din Gherla a studiat architectura. Acuma de curînd s'a prezentat înaintea comisunii de architecti din Murș Oșorheiu unde a făcut cu mare isbîndă esamenul de architect.

Omorit pe drum Un țeran din Gorvaț (Carăș-Severin), cu numele G. Toma, plecase la Bogșa-montană, ca să cumpere porci. Pe drum s'a întălnit cu doi oameni, cari l-au întovărășit. Familia lui Toma l-a așteptat în zadar să se mai rentoarcă. Însăpăimîntată, că i-se va fi întemplat ceva, mai ales, că avea 250 coroane la el, a înștiințat primăria, care a dat de veste gendarmeriei Cercetându-se, la 7 zile după plecarea lui de-acasă, s'a aflat cadavrul lui Toma aruncat într'un șanț pe drumul dintre Ogna de fer (Vășcău) și Bogșa. Cadavrul plin de sînge era acoperit cu noroiu și nășip. Corpul lui era străpuns de cuțite pe mai multe locuri. Bani nu i-au aflat la el, de aceea se crede, că cei doi tovarăși l-au omorit și i-au furat banii. Cine au fost, nu s'a aflat până acum.

Jertfele furtunei. În Sângeorginl-săsesc a fost la sfîrșitul unei trecute o furtună îngrozitoare. Doi țigani, cari căutaseră scăpare sub un pod, au fost duși de valurile apei, venite pe neașteptate. O țărannă a fost trăsniță. În Teaca a omorit fulgerul doi oameni și doi cai, cari steteau sub un șopru.

Isprăvuri socialiste. În Praga (Bohemia) încă sînt socialisti și căpeteniile lor încă sînt tot Jidani, cam ca și la noi. Jidanul însă nu se poate lăsa de gheșeft nici-odată, cum s'a dovedit și în Praga. Berarii de-acolo scumpiseră berea. Capii socialistilor au dat poruncă, că nime să nu mai bea bere dela berari, până nu vor scăde prețul. Și ca să se știe, cine sînt berarii păcătoși, li-se publica numele în fiecare număr al foii socialiste »Pravo Lidu«. Trei dintre berari s'au răscumpărat căci în curînd numele lor nu mai era în în lista celor proscrisi. Câți-va socialisti naționali, cari țin adecă mai mult la limba și legea lor, au cercetat lucrul și au aflat, că cei trei berari au plătit capilor socialisti 2486 cor., ca să nu-i mai publice în listă. Socialistii ceialalți s'au apucat eară de beții strajnice, ear' capii socialistilor s'au scuzat cu aceea, că ei au luat banii pentru cheltuelile, ce le-au avut cu »răsboiul«.

Petreceri. Tinerimea universitară română din Blaj aranjează o petrecere de vară, cu ocaziunea consacrării într'u episcop a Il. Dr. Vasile Hossu la 12 Iuliu st. n. a. c. în sala cea mare a hotelului »Univers«. Inceputul la 9 ore sara.

Emigrarea Sașilor la România. După cum scrie foaea săsască »Kirchl. Bl.« dintre Sași au emigrat în România 3168 persoane, între cari 1388 bărbați, 1338 femei și 542 copii.

59 1-1

Se caută

un culegător român. Reflectanții se se adreseze către **Stefan Nanașy**, tipograf in Baia-mare (Nagybánya).

Doi băieți

se primesc pe învățatură in Franzlăria lui **Petru Moga**, 62 1-3 Sibiu, strada Urezului nr. 27.

Nr. 160 F.

Orologe, obiecte de aur și de argint deposit dela fabrica

Iulius Erös

Sibiu (Nagyszeben) str. Cisnădiei 3.

Cel mai mare deposit

din Transilvania dela fabrică, de oroloage, juvaeri, obiecte de aur și de argint al lui Iuliu Erös, Sibiu (N.-Szeben), strada Cisnădiei nr. 3

Toate obiectele de aur și de argint sunt probate și esaminate oficios și pe fiecare obiect este oficială vizibilă „marca“, afară de aceasta se dă garanță in scris despre veritatea fiecărui obiect.

Prețuri - curante ilustrate se dau la cerere gratis și franco. 61 1-26

Nr. 160 F. Orologiu de nickel, cu copetiș dublu, foarte masiv 7 cor. 50 bani.

Lanțuri de nickel 50, 70, 100, 140 bani.

Lanțuri de argint 2 cor. 90 bani până la 10 cor.

Șinoare pentru orologiu, 20, 30, 50 bani

Carol F. Jickeli, Sibiu. (La coasa de aur).

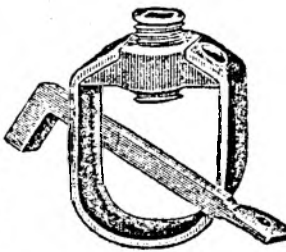
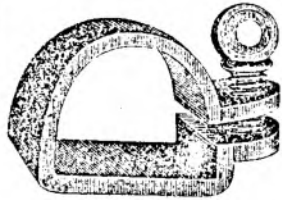
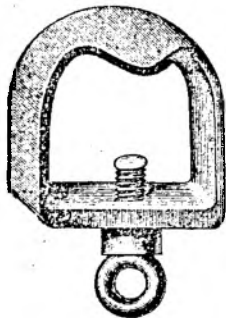
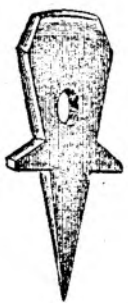

Coase:	Lungimea	70	75	80	85	90 cm.
	1 bucată	Cor. 1.60	1.60	1.60	2.-	2.-

Bătută costă cu 10 bani mai mult.

Pentru fiecare bucată garantez Adecă, eu schimb ori-ce coasă provăzută cu semnul [C.F.J] care nu ar corespunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuințată. — Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe deasupra!

2

3

13

15

3

Nicovale. forma, fig. 2 3 Cioacane, fig. 5 à 250, 300 fig. 6 à 300 grame
1 buc. Cor. —96 —86 1 bucată Cor. —86 —90 1-

Nicovalele și cioacnele se vënd pe lângă garanție pentru fiecare bucată. Fiecare bucată, care s'ar dovedi sau prea moale sau prea tare, se schimbă.

Verghi de coase, Fig. 3 13 15 Fig. 7. Tocnii de cuți
pentru înțepenirea coasei. Dimensiunile $\frac{44}{41}$ $\frac{39}{41}$ $\frac{39}{38}$ $\frac{40}{42}$ mm. șmălțuite pe dinlăuntru și pe dinafară
1 bucată Cor. —24 —24 —30 —40 1 bucată Cor. —40.

Cuți, dela 10 bani in sus, in variație bogată. — Indeosebi recomand: Cuțile americane 1 buc. Cor. —40.
Cuți de Bergamo vinete-inchise, cu semnul C F J 1 buc. Cor. —80.

Toporiști de coase, obicnute de lemn Cor. —44. — Toporiști pentru coase de holde (model introdus de Iulius Teutsch) 1 bucată Cor. —90.

Greble de fer pentru coasele de holde, pentru a le șirofa pe toporiștele obicnute de lemn. 1 buc. Cor. 1.30.

Briee de Solingen. Garantate dela Cor. 1.20 in sus.

Brieege de Solingen pentru atârnat. Lungimea întreagă:	8	9 1/2	11 ctm.
	1 bucată	Cor. —34	—44 —50

Ușurința muncitorilor. Subscriși aducem la cunoștința onoratului public, că din anul 1895 incoace in fiecare an ne-am procurat coase dela dl Carol F. Jickeli din Sibiu, despre coasele acestea adeverim subscriși in numele mai multora că sunt foarte bune, așa încât cine odată își va procura coase dela sus numitul fabricant, acela până trăește nu cred că își va mai procura dela altă firmă. Proprietarii și muncitorii comunelor Pintic și Posmoș pe fiecare an își procurează câte 150 coase fiindcă sunt foarte renumite.

Deci fiindcă timpul cositului se apropie rugăm prin aceasta pe toți cetitorii „Foii Poporului“ și indeosebi pe toți muncitorii a-și procura coase dela numita firmă, căci vor avea mare ușurință la cosit.

Pintic, in 10 Maiu 1903.

Toma Teodor. Cornel Vêrvă. Ioan Buta. Tânase Moldovan. Stefan Vêrvă.

RESTANȚIERII, cari n'au plătit abonamentul pe prima jumătate a anului curent, sînt rugați a-l achita cât mai curînd.

Din cartea română-engleză nu se mai află nici un esemplar, nici la Tipografie, nici la autor, fiind toate trimise la societățile române din America. Poate se va tipări mai târziu a doua ediție.

Juriștii și armata comună. În „Foia Poporului“ am îndemnat totdeauna pe Români, să intre câți mai mulți in armată, unde își pot asigura un viitor frumos și nu sînt dați înapoi, pentru-că țin la limba lor. Pentru viitor l-se deschide un prospect și mai frumos celorce au studiat drepturile. In curînd se vor presenta dietei din Budapesta proiectele referitoare la schimbarea pocedurei penale militare. Reforma aceasta va avè ca urmare o creștere însemnată a numărului auditorilor militari, adecă a judecătorilor militari. Administrația armatei a și luat in vedere înmulțirea numărului ajutoarelor de auditori, cari încep cu o plă de 1600 cor. la an. La praxa de auditor se primesc oficeri in rezervă, oficianți militari in rezervă, cadeți și aspiranți de cadeți in rezervă, cari și-au terminat studiile juridice și pot presenta testimoniu, că au făcut cu succes esamenul juridic de stat. Preferiți vor fi cei-ce cunosc, afară de limba germană limba română sau altă limbă din Ungaria. Dacă ne gândim, că mulți Români îmbetrănesc ca subjuzi numai pentru-că sînt Români că mulți îmbetrănesc candidați de avocat, pentru-că nu-și pot deschide cancelaria advocațială, ceea-ce devine tot mai greu la noi cu advocații cei mulți, apoi nu putem din destul recomanda și juriștilor noștri cariera militară.

Banca „Coroana“. Ni se scrie din Bistrița ca firma „Coroana“, institut de credit și economii, societate acționară in Bistrița (Besztercze) s'a inregistrat in cartea firmelor la tribunalul de acolo sub numărul 2272/1903 civil. Societatea s'a și instalat in localul inchiriat din strada Spitalului nr. 23 etajul stâng. Activitatea ei se începe in 14 Iulie a. c. stil nou și va opera in toate ramurile de bancă.

Bătae cu moarte in Rășinari. In Rășinari s'au întilnit Șerb Pinciu și Nicolae Neagu pe stradă. A făcut ca și caprele, cari s'a întilnit pe puntea îngustă: nici unul n'a vrut să facă loc celuilalt. Pinciu a scos cuțitul, Neagul a ridicat toporul, cu care l'a tocat pe cel dintăiu in cap. Cel rănit a fost adus la spitalul din Sibiu, unde a murit.

O nenorocire de tren împedecată. Din Deva se scrie: Joi au fost călătorii trenului, ce mergea dela Orăștie către Simena, in mare pericol. La Spini se confundase transeul in lungime de 30 metri. Noroc, că un cantinier observase curînd lucrul dând signalul, așa că trenul a putut fi oprit tocmai in fața surpăturii. Călătorii au trecut pe jos locul cu primejdia și au călătorit, după așteptare de 3 ore, cu un tren, ce lea venit dela Simeria.

Și-a văzut moartea. In Bcrojen (Moldova) trăia o babă de vre-o 90 ani, cari simți, că i-se apropie sfîrșitul. Ea se duse deci la Iași, unde și-a cumpărat sicriul, lumînări, haina, păpușii de moarte și alte mîrunțisuri necesare de înmormîntare. Ajunsă acasă, a mai avut atîta timp să se schimbe și să se așeze in sicriu, și murì.

Dare de seamă și mulțumită publică. Cu ocasiunea petrecerii arangeate in 14 Iunie 1903 st. n. de tinerimea română din Ighiel, in favorul nou edificăndei școale din loc, — au intrat oferte benevole și supra solviri dela p. t. următorii marinimoși domni: Ioan Teulescu, protopresb. gr.-or. 2 cor.; Jakaby Janko 1 cor.; Moreno, Bányai, N. N. sublocotenent fie care câte 80 bani; Moise Metesiu, notar cercual 3 cor. 30 b; Ilie Hălălai, primar 1 cor. 80 b; Dionisiu Truța, preot gr.-or 60 b; Atanasiu Florea, inv., Severin Pop. inv., Nechifor Borza, inv., Ioan Pop, stud.-jur. Nicolau Muntean, stud. abs. fie care câte

20 b. Primească marinimoșii contribuenți și sprijinitori ai cauzei noastre și pre această cale sincerile noastre mulțumite. Totodată ne ținem de plăcută datorință a exprima deosebită mulțumită generoasei familii a M. stim. domn Moise Metesiu din Bucurdea-vinoasă, care este și a fost totdeauna între cei dintâi sprijinitori ai cauzelor de felul acesta. S-a încasat cu totul suma de 53 cor. 30 bani, din care detragându-se spesele de 23 cor. 30 bani, a rămas un venit aurat de 30 coroane, din care 26 corane s'au predat episcopului bisericei spre a-i folosi la acoperirea cheltuielilor împreună cu z'direa școlii celei nouă, ear' 4 cor. cu învoirea comitetului bisericesc s'au destinat pentru procurarea de cărți și alte lucruri necesare pe viitor, le instruirea copiilor, resp. diletanților. Ighiel la 29 Iunie st. n. 1903 Pentru comitetul aranjator Dionisiu Popescu înv gr.-or.

— La petrecerea noastră de vară, aranjată la 20 Iunie n. c. au binevoit a supra-solvi »Anonimul binefăcător« 10 cor. 40 bani; Panteleon Lucuța, directorul »Reuniunii rom. de înmormântare« 3 cor.; Aurel Trif colaborator la »Tel. Rom.«, 3 cor.; Ștefan Moga, frater, Victor Fincu, funcț. consist.; Teodor Doboș, comerciant (Seliște), fiecare câte 2 cor.; Petru Ilieș, măestru compactor, șarlat Ilieș, sodal compactor, fiecare câte 1 cor, 20 bani; d-șoara Lucreția Nicula (Simlic); dna Elisabeta Căndit Popa, dna Ios. Gomboș, preoțasă (Abrud sat) dna Cothișel (Certeș), dna Nic Sasu, soție de notar (Rusciori), Ioan Silaghi funcț. consist.; fiecare câte 1 cor.; Emil Vințelâr, funcț. la »Albina«, Dr. P. Șpan, prof. semin.; Dr. George Proca, secretar consist., Vasile Stan, prof. semin., fiecare câte 80 bani; Iuliu Muntean, calfă de boltă, 40 bani: Cu pălăria cu devisa »D zeu vede« sub senmantul a încasat 13 cor. în favorul fondului văduvelor și orfanilor Venitul curat de 95 cor 86 bani, sau distribuit astfel: 40 cor. la fondul de 20 bani, creat de a procura o casă cu chială de vânzare; 35 cor. 86 bani, fondului pentru Daruri de Crăciun seracilor noștri, ear' cu 20 cor. s'au procurat cărți folositoare în scopul augmentării bibliotecii noastre. Făcând această dare de seamă, ne permitem a aduce cele mai sincere mulțumite tuturor spriginiilor și binefăcătorilor reuniunii noastre, Sibiu, 1 Iulie n. 1903 Comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«. Vic. Tordășianu, pres. Ioan Apolzan notar.

Convocare. Comitetul despărțământului »Hida-Huedin« al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român convoacă adunarea cercuală pe 19 Iulie 1903 în Ciucea și invită cu toată onoarea pe toți membrii și pe toți aceia, cari se interesează de »Asociațiune« și doresc înaintarea ei, să ia parte la această adunare a despărțământului. Din program amintim: Raportul comitetului despre activitatea despărțământului, apoi raportul casarului, și proiectul de budget pe anul venitoriu Exmiterea comisiunilor. Deciderea asupra întrebunțării sumei de 60 cor. distribuită de comitetul central pentru ajutorarea școalelor de pe teritoriul despărțământului. Disertație conform §ului 37 din statute. Exmiterea a doi delegați, cari să reprezinte despărțământul la adunarea generală a »Asociațiunii«. Ioan Pop, director perședinte; Dr. Andreiu Pop, not.-controlor.

Atragem luarea aminte asupra firmei d-nei B. Goldstein din Brașov, mare deposit de corsete etc. Prețuri-curente la cerere să trimit gratis și franco.

Patru deodată. Nevasta unui lucrător de fabrică din Briedgeton (Anglia) a născut patru fete deodată, cari au murit însă curând după naștere. Ea e de 28 de ani și a mai avut de două ori gemeni.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

E. V. D. în V. Mari mulțumite. Foia vă emerge. De-ocamdată atât.

Pentru redacție și editură responsabil:
Silvestru Moldovan.

Proprietar: Pentru »Tipografia«, societatea pr
acțiuni Iosif Marschall.

Banca de asigurare „TRANSILVANIA“ din Sibiu

—→* Intemeiată la anul 1868 *←—

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigură în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune,
edificii de ori-ce fel, mărfuri, mobile, vite de produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții, asigurări de zestre,
de copii, rente, pe viață etc. etc.

63 1-6

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului scadent.

Valori asigurate contra incendiului: Capitale asigurate asupra vieții:
72,420.299 coroane. **9,248.543 coroane**

Pentru despăgubiri de incendii 3,003 550 c. pentru capitale asigurate pe viață 2,738.793 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I.,
precum și dela subagenții din toate comunele mai mari

Strada Ocnei nr. 36.

Cel mai mare și mai bine asortat
deposit de monumente pentru
mormânturi
aproape în toată Ungaria

Iosif Roubischek jun., sculptor și petrar,

atelierul și depositul sunt situate pe pământ propriu,

Strada Ocnei nr. 36. (SIBIU—NAGY-SZEBEN). Strada Ocnei nr. 36.

(A se observa bine adresa)

În depositul meu se află în totdeauna cu prețul dela 10—1600 cor. peste 300 de diferite cruci și monumente pentru mormânturi, de toate felurile de pietri obicnuite precum sunt: granit de Suedia negru-închis, labrador de Norvegia strălucitor ca sedeful, syenit de Suedia și Bohemia, granit de Silezia, marmoră Cararra, marmoră de Silezia albă, vînat-surie și neagră, precum și drachit și peatră de nêsip foarte fină și tare, în toate mărimile și formele

De oare-ce am cumpărat în persoană o cantitate mare și aleasă de material, punând deosebit pond pe calitatea cea mai bună, sînt în plăcuta poziție a pute purta, ori-ce concurență atât ce privește frumseța și ietinătatea cât și esecutarea comandelor despre care lucru se poate convinge ori-și-cine ar dori. Rog deci pe on. public a mă onora cu comanda sa.

Afară de acestea mai am un frumos deposit de tot felul de lucruri trebuincioase pentru clădiri, pe cari le vînd cu prețuri foarte moderate:

Trepte cu dungă rotunzită cor. 6.50. — Trepte fără dungă rotunzită cor. 5.50.

Cu desemnuri și preliminar de spese stau la dispoziția onoratului public.

Cu stimă

Iosif Roubischek jun.

38 4-6

Strada Ocnei nr. 36.

1903 102/3 P.

Miercuri, la 15 Aprilie 1903.

Pertractarea publică la judecătoria cercuală regească din Miercuri.

PRESENȚI:

Dr. Ladislau Biró, jude.

Alesandru Komjátszegi, notar.

În cauza penale în contra inculpaților Dumitru Prodan și soții pentru delictul de calumniare și vătămare de onoare. Se înfațoseza arestanții Dumitru Prodan și Ioan Ban ca inculpați ear' ca actore Ioan Bozdog.

Înainte de începerea pertractării inculpații se roagă de actore să-i ierte fiindcă cu espresionile înaintate nici pe actore nici pe fca sa nu au avut în intențiune de a-i vătămă în onoarea lor. Actorele declarațiunea mai sus amintită a inculpaților o ia la cunoștință și absta dela acuză cerend sistarea pertractării. Actorele cere totodată ca protocolul acesta în cel mai recent număr al „Foi Poporului” să se publice pe spelele inculpaților. Inculpații în contra publicării nu au nici o observare și se obligă în solidum începând dela ziua publicării în timp de 8 zile pe lângă încunjurarea greutăților de execuțiune a solvi spelele publicării.

Judele conducător publică următoarea decisiune:

Pertractarea în cauza aceasta pe basa §. 323 și 527 a codului penal se declară definită.

Se decretează a se eda actorului despre acest protocol o copie legalisată.

Cu acesta protocolul s'a încheiat și subscris.

D. u. S. Dr. Ladislau Biró

Alesandru Komjátszegi.

60 1-1

Pentru esactitatea copiei.

Miercuri, în 30 Aprilie 1903.

Cancelaria judecătoriei cercuală reg:

L. S. Andreiu Biró,

manipulant.

P. T.

Subserisul am onoare a face cunoscut, că am preluat fără active și pasive

negustoria de ghețe

cunoscută sub firma

urmașii lui **M. Bachholzky Weisz & Schlesinger**

și aflătoare în

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 11

și voiu conduce mai departe sub firma „**Victor Dressnandt**”, improtocolată la tribunalul comercial.

Cu rugarea respectuoasă, că încrederea care ați avut-o față de aceasta negustorie să o împărtași și cu mine, semnez

cu toată stima

61 1-3

Victor Dressnandt,

Deposit de ghețe asortate cu totul de nou.

Oena-Sibiiului — Salzburg — Vizakna.

HOTEL BRESSLER.

Deschis din 15 Maiu până în 30 August.

47 6-6

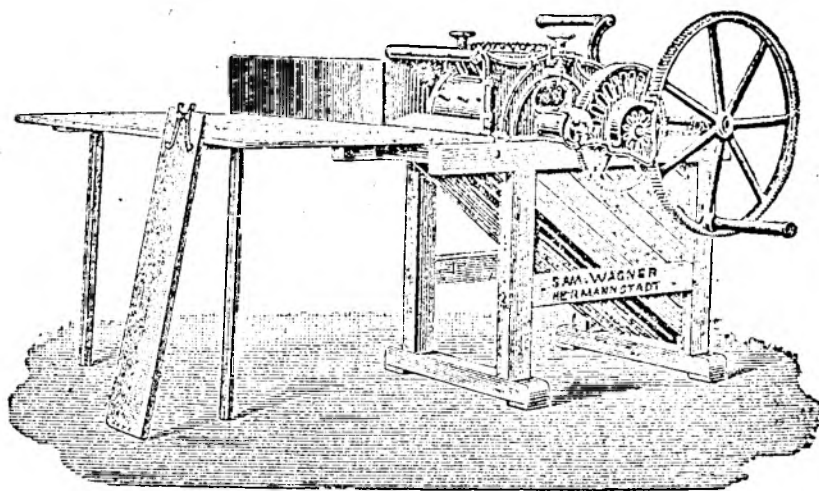
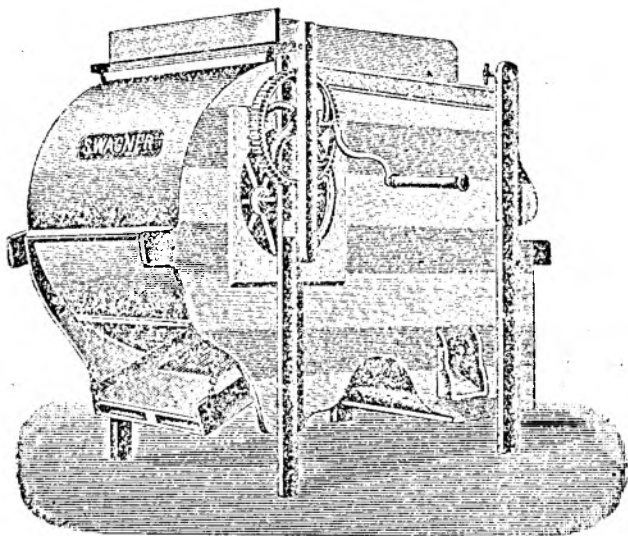
Odăi de închiriat lunare, bine mobilate. — Sală mare pentru mâncare. —

Grădină de restaurațiune umbroasă și parc. — Bucătărie bună. —

Beuturi curate. — Serviciu prompt. — Prețuri moderate.

SAM. WAGNER

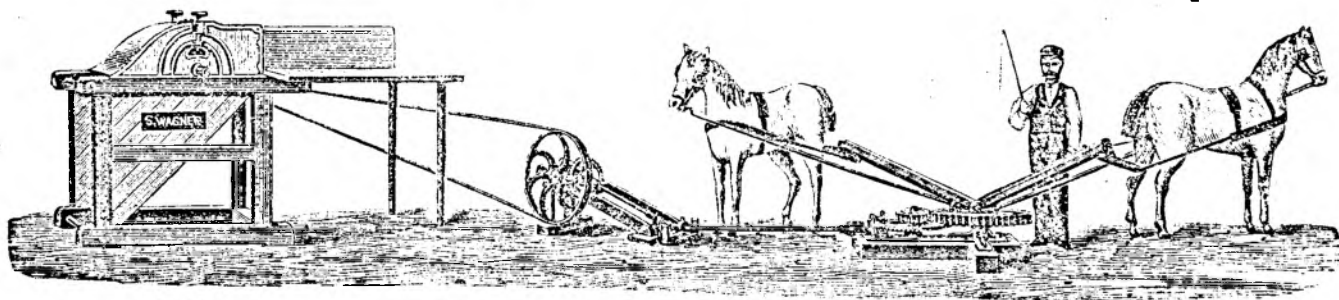
prima turnătorie de fer fabrică de mașini și unelte agricole, atelier de mori și prăvălie de fer
Sibiu, Piața de fân nr. 1.

57 8-7

☛ Cele mai bune și mai escelente ☚

Mașini de treerat grâu cu mâna și cu manej, Mori de vânturat (Ciure) Trioruri, Greble de adunat fânul, sfârmător de encurnz precum și toate altele mașini și unelte economice se liferează cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă cele mai avantajoase condițiuni de plată.

☛ Cataloage la cerere gratis și franco. ☚